

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Bc. Gabriela Hospodárova

Integrované tematické vyučovanie v podmienkach ŠKD

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Prešov

2013

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: Bc. Gabriela Hospodárova

Kontakt na autora: Základná škola Okružná 17, Michalovce
hospodarova.g@gmail.com

Názov OPS/OSO: Integrované tematické vyučovanie v podmienkach ŠKD

Rok vytvorenia OPS/OSO: 2013

Odborné stanovisko vypracoval: Mgr. Marta Paligová

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov. Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

školský klub detí, tematické oblasti výchovy, Integrované tematické vyučovanie, integrovaný tematický blok

Anotácia

Táto práca popisuje praktickú skúsenosť z implementácie Integrovaného tematického vyučovania (ďalej len ITV) do podmienok školského klubu detí (ďalej len ŠKD). Zameriava sa na tvorivú prácu vychovávateľa s cieľom posilniť sebadôveru detí.

Práca obsahuje charakteristiku Integrovaného tematického vyučovania, prezentuje prácu v školskom klube detí a ponúka formy blokovej výučby. ITV bloky sú metodicky rozpracované na základe integrácie tematických oblastí výchovy v ŠKD a boli v procese výchovy aj zrealizované. ITV bloky majú poskytnúť ostatným vychovávateľkám inšpiráciu, ako zmeniť tradičnú výchovnú činnosť a prispieť k tomu, aby sa deti do školy tešili.

OBSAH

Úvod	1
1 ŠKOLSKÝ KLUB V SYSTÉME EDUKÁCIE.....	2
1.1 Edukačná činnosť v školskom klube detí.....	2
1.2 Tematické oblasti výchovy v školskom klube detí.....	3
2 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA EDUKAČNÉHO PROGRAMU ITV.....	5
2.1 Základné informácie o zavádzaní ITV do ŠKD.....	5
2.2 Štruktúra ITV bloku.....	6
3 UKÁŽKY ITV BLOKOV PRE ŠKD.....	9
3.1 Výchovný blok Lesnou cestičkou.....	9
3.2 Výchovný blok List Ježiškovi.....	12
3.3 Výchovný blok Jarné mlád'atká.....	16
3.4 Výchovný blok Priateľstvo.....	20
3.5 Výchovný blok Strašideň.....	22
3.6 Výchovný blok Úcta k človeku.....	25
Záver	28
Zoznam príloh.....	30

ÚVOD

V súčasnej dobe sme svedkami gigantického rozvoja ľudskej civilizácie, ale na druhej strane svedkami takých problémov, ktoré môžu ohroziť existenciu človeka na zemi. Sú to problémy demokratické, sociálne, ekologické, rôzne civilizačné ochorenia, a pod. S týmito problémami úzko súvisí aj vzdelávacia a výchovná činnosť v škole, v školských zariadeniach, ktorá musí reagovať na tieto spoločenské zmeny v domácom, európskom a svetovom meradle. Preto je potrebné pripravovať detí na náročné životné situácie, naučiť ich reagovať na ne, a dôležité je aj učiť deti praktické životné zručnosti pre život. Model ITV viac ako desaťročie využívajú mnohé slovenské základné školy ako alternatívnu formu vzdelávania. Pozitívne skúsenosti s edukáciou detí ma viedli k možnosti aplikovania ITV na podmienky edukačnej činnosti v ŠKD a ich prirodzené aplikovanie do bežného života detí. Vplyvom programu ITV sa výrazne zlepšuje klíma v školskom klube, upevňujú sa vzťahy medzi deťmi. Deti sa dokážu dohodnúť, spoločne riešia vzniknuté problémy, navzájom si pomáhajú a sú k sebe pozorné. Zároveň sa aktívne zapájajú do života v školskom klube – samostatne a tvorivo organizujú vlastné aktivity.

Predložená práca je rozdelená do troch kapitol. Prvé dve kapitoly sú realizované v teoretickej rovine. Tretia kapitola je v rovine empirickej, zostavená z vlastných skúseností pri práci v školskom klube detí.

Školský klub v systéme edukácie a jeho činnosť, je rozpracovaný v prvej kapitole. V druhej kapitole je uvedená stručná charakteristika inovačného programu ITV. V tretej kapitole sú vypracované písomné prípravy ITV blokov realizovaných v ŠKD s deťmi prvého ročníka. Ponúkané aktivity majú prispieť k rozvoju nových kľúčových kompetencií, k rozvoju životných zručností, ktoré sú potrebné pre osobnostný rast a rozvoj detí.

Cieľom práce je poskytnúť vychovávateľom inšpiráciu ako zmeniť tradičnú výchovnú činnosť, lebo mnohí vychovávatelia majú snahu tvorivo pracovať, ale chýba im námet, alebo metóda na vlastnú tvorivú prácu.

1 ŠKOLSKÝ KLUB V SYSTÉME EDUKÁCIE

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní hovorí, že školské zariadenia sú rovnocennou súčasťou školskej výchovno-vzdelávacej sústavy. Ich pôsobnosť je orientovaná najmä na oblasť výchovy a oblasť záujmového vzdelávania. Radia sa k nim výchovno-vzdelávacie zariadenia, ku ktorým patrí aj školský klub detí.

Školský klub detí zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku, výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. Vytvára podmienky na hrovú, záujmovú a oddychovú činnosť detí. Pomáha pri príprave na vyučovanie, podieľa sa na rozvíjaní tvorivosti, vytvára zdravé, priateľské a otvorené prostredie (§ 114 ods. 1 školského zákona).

1.1 Edukačná činnosť v školskom klube detí

Edukačnú činnosť v ŠKD chápeme ako spoločensky organizované pedagogické ovplyvňovanie voľného času, ktorý deti trávia v čase mimo vyučovania, mimo rodiny, vo verejnom prostredí a to pod pedagogickým vedením vychovávateľov.

Pri uskutočňovaní edukačnej činnosti sa dodržiava pravidelné striedanie oddychovej a záujmovej aktivity dieťaťa s aktivitou súvisiacou s prípravou na vyučovanie podľa výchovného programu.

Výchovný program je základným dokumentom školského klubu detí, nadväzuje na program školy a preto vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu a Školského vzdelávacieho programu (§ 8 ods. 1 školského zákona).

Ciele Výchovného programu určujú kľúčové kompetencie, ktoré nadväzujú na kľúčové kompetencie žiakov v školských programoch primárneho vzdelávania základných škôl a ďalej rozvíjajú:

- *Kompetencie k učeniu* - schopnosti efektívneho učenia a získavania informácií
- *Kompetencie k riešeniu problémov* - vie sa rozhodovať, rozlišuje správne a chybné riešenia
- *Kompetencie komunikačné* - kultivovaná komunikácia, prijímanie spätnej väzby
- *Kompetencie sociálne a interpersonálne* – spolupracuje v skupine, dokáže sa presadiť a prispôbiť, pomenuje svoje potreby, city a pocity, rieši jednoduché konflikty
- *Kompetencie občianske* - uvedomuje si svoje povinnosti a práva, rešpektuje práva a slobodu iných osôb, prejavuje úctu k rodičom a starším osobám
- *Kompetencie pracovné* – prejavuje samostatnosť vo vypracovaní domácich úloh, dokončí prácu, plní si svoje povinnosti, rozvíja manuálne zručnosti
- *Kompetencie k tráveniu voľného času* - orientuje sa v možnostiach zmysluplného využívania voľného času, vie povedať „nie“ nevhodným ponukám (ŠVP ISCED 1).

Edukačná činnosť sa v ŠKD realizuje prostredníctvom odpočinkovej, rekreačnej, záujmovej, pracovnej činnosti a tematických oblastí, ktoré sú rozpracované vo Výchovnom programe ŠKD.

Odpočinkové činnosti:

Slúžia k odstráneniu únavy. Nie sú psychicky a fyzicky náročné. Majú charakter prechádzok, voľných rozhovorov, individuálnej záujmovej činnosti – čítanie, zberateľstvo, hudobné činnosti, pracovné činnosti. V súčasnej dobe sa uplatňujú aj špecifické relaxačné techniky, primeraný autogénny tréning a pod. Do režimu ŠKD sú zaradované kedykoľvek, podľa potreby detí, aj individuálne.

Rekreačné činnosti:

Obsahujú pohybovo náročnejšie aktivity. Slúžia k odstráneniu únavy z vyučovania a k odreagovaniu. Mali by sa realizovať vonku. Zaraďujeme sem telovýchovné aktivity, športové, turistické aktivity a manuálne práce. Sú dôležité pre zdravý duševný a telesný vývoj.

Záujmové činnosti:

Sú najdôležitejšou súčasťou obsahu výchovy mimo vyučovania. Podieľajú sa na utváraní životného štýlu a hodnotovej orientácie detí. Ich cieľom je uspokojovanie, rozvíjanie a kultivácia záujmov, uspokojovanie potrieb a rozvoj špecifických schopností a výchovné úlohy. Zaraďujeme sem spoločensko-vedné, esteticko-výchovné, prírodno-environmentálne, pracovno-technické, telovýchovné a športové činnosti.

Pracovné činnosti:

Sú zamerané na aktivitu detí v rozmanitej činnosti. Patria sem aj sebaobslužné a verejnoprospešné činnosti. Aby sme sa vyvarovali formalizmu odporúča sa, aby jednotlivé druhy prác boli deťom predkladané ako tvorivé námety pracovných činností, ktoré si môžu samostatne po obsahovej i procesualnej stránke dotvárať (Kominarec, Šuťáková, Dargová, 1998, s. 62, 63).

1.2 Tematické oblasti výchovy v školskom klube detí

Výchova a vzdelávanie mimo vyučovania sa v ŠKD realizuje v týchto tematických oblastiach výchovy:

- vzdelávacia
- spoločensko-vedná
- pracovno-technická
- prírodovedno-environmentálna
- esteticko-výchovná (výtvarná, hudobná, literárno-dramatická)
- telovýchovná, zdravotná a športová (turistická)

Tematické oblasti v sebe zároveň obsahujú ďalšie oblasti výchovy najmä: rozumovú, mravnú, ekologickú, dopravnú a výchovu k rodičovstvu.

Výchovno-vzdelávací proces sa realizuje tak, že sa obsah jednotlivých výchovno-vzdelávacích činností aplikuje integrovane vo viacerých výchovných oblastiach a v záujmovej činnosti naraz, čo umožní komplexnejší rozvoj osobností detí.

Vzdelávacia oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- rozvíjať autonómnosť v príprave na vyučovanie
- rozvíjať efektívne spôsoby učenia sa
- získavať nové poznatky a informácie z rôznych zdrojov

Spoločensko-vedná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- spolurozhodovať o živote v skupine
- rozvíjať základy zručností sebahodnotenia, sebariadenia, sebamotivácie a empatie
- prejavovať úctu k rodičom, starším osobám
- prejavovať ohľaduplnosť k osobám so zdravotným postihnutím
- pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a základných slobôd

- posilniť základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti
- kultivovať kultúrne návyky a vyjadrovanie sa
- vyjadrovať svoj názor
- vedieť vypočuť opačný názor
- využívať všetky dostupné formy komunikácie
- rozlíšiť kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní sa
- vedieť samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty
- poskytnúť pomoc alebo pomoc privolať

Pracovno-technická oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- rozumieť významu osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu
- vedieť spolupracovať so skupinou
- rozvíjať základy manuálnych a technických zručností
- získavať základy zručností potrebných pre praktický život
- získať základné zručnosti v tvorbe jednoduchých projektov

Prírodovedno-environmentálna oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia
- rozvíjať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia

Esteticko-výchovná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- posilniť úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí
- rozvíjať základy vzťahu k umeniu
- rozvíjať talent a špecifické schopnosti
- rozvíjať základy tvorivých schopností a zručností
- prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetickému úprave prostredia
- podieľať sa na príprave kultúrnych podujatí v oddelení
- objavovať krásu v bežnom živote

Telovýchovná, zdravotná a športová oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- kultivovať základné hygienické návyky
- rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom
- pochopiť škodlivosť fajčenia alkoholu a iných drog
- pochopiť význam pravidelného pohybu a cvičenia
- pochopiť význam dodržiavania základných zásad zdravej výživy
- poznať základné princípy zdravého životného štýlu
- rozvíjať športový talent a schopnosti (www.minedu.sk/data/att/4107.pdf)

2 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA EDUKAČNÉHO PROGRAMU ITV

Väčšina detí, ktoré dnes navštevujú školy prežije podstatnú časť svojho života v 21. storočí. Preto moderná psychológia, ale aj pedagogika intenzívne hľadajú cesty, ako zlepšiť edukáciu človeka, jeho prípravu pre život v novom tisícročí, a to hlavne pre prudké zmeny, ktoré sa za posledné roky na zemi odohrali. Ide najmä o prienik počítačov, multimédií do sveta človeka a od toho sa odvádza aj globalizácia života človeka vo svete. Prax ukázala, že mnohé pragmatické koncepcie výchovy s orientáciou na špecializáciu devalvujú komplexnosť a integritu osobnosti. Preto vznikli a neustále vznikajú nové koncepcie, hľadajúce spôsob, ako zmeniť alebo zlepšiť afektívnu sféru osobnosti, jej emocionálnu inteligenciu a nonkognitívne oblasti (Bagalová a kol., 1995, s. 12).

Jedným z prostriedkov systémovej zmeny edukačnej sústavy v zmysle humanizácie a demokratizácie je aj inovačný edukačný program Integrované tematické vyučovanie, pochádzajúci z autorskej dielne Američanky Susan Kovalikovej a Karen Olsenovej. Program ITV vychádza z biológie učenia posledných desaťročí, na základe ktorých učitelia a vychovávatelia v školských triedach vytvárajú podmienky pre efektívne učenie (mozgovo-súhlasné podmienky). Prepracovaný systém práce s celoživotnými pravidlami a sociálnymi zručnosťami, vytvára v triede atmosféru dôvery a úcty, ako nevyhnutný emocionálny predpoklad učenia. V ITV je podstatná výchovná stránka. Na ňu nadväzuje vzdelávacia stránka, kde sa zdôrazňuje zmysluplný obsah, ktorý vychádza zo skutočného života, závisí od doterajších skúseností, je primeraný veku dieťaťa, dá sa použiť v skutočnom živote (Bagalová a kol., 1995, s.23).

2.1 Základné informácie o zavádzaní ITV do ŠKD

Školské kluby detí dnes patria medzi inštitúcie, ktoré sú z hľadiska rozvíjania záujmovej činnosti a rozvoja tvorivosti detí veľmi dôležité. Neustála snaha o vytváranie najprirodzenejšieho prostredia pre zverené deti, ich meniacu sa estetizáciu, zmeny obsahu edukácie, zmeny v oblasti organizovania denných zamestnaní ako aj zlepšenie psychických i materiálnych podmienok jednotlivých oddelení vedú k rýchlejšej aplikácii rôznych alternatívnych prístupov do školských klubov detí. Aj preto vychovávatelia ŠKD hľadajú možnosti zlepšenia svojho odborného rastu prostredníctvom celoživotného vzdelávania, ktoré predstavuje neustále štúdium, hľadanie a overovanie si informácií, nápadov, neustále učenie sa okrem iného aj v inovačnom edukačnom programe Integrovaného tematického vyučovania.

Inovatívny prístup ITV v mimoškolskej činnosti vychádza z troch princípov modelu:

- prvým je výskum ľudského mozgu s jeho atribútmi poznania, učenia a ich využitie pre rozhodovanie a zlepšovanie výkonu
- druhým je schopnosť pedagógov neustále sa vzdelávať, vedieť motivovať a vzájomne prepájať princípy ITV
- tretím je schopnosť pedagóga transformovať učebné osnovy do zaujímavého kurikula triedy, cieľov a zamerania (Kovaliková, 1996, s.34).

Ťažisko modelu tvorí celoročná téma, ku ktorej sa viažu podtémy a tematické časti. Celoročné témy sa vyberajú z prostredia, ku ktorému sú deti citovo viazané: rozprávka, zvieratá, rodina, príroda. Podtémy sa plánujú na mesiac a ožíva v nich celoročná téma. Konkretizácia Výchovného programu sa transformuje do týždňových tematických častí. V priebehu školského roka sa postupne zavádzajú a upevňujú celoživotné pravidlá a životné zručnosti, ktoré sú veku primerané. Vytváranie a upevňovanie jednotlivých

pojmov prebieha prostredníctvom aplikačných úloh. Vyžaduje si to hlboké poznanie zverených detí, ich rozvojové možnosti, silné a slabé stránky, ich preferujúcu inteligenciu. Rešpektuje sa skutočnosť, že každé dieťa má svoj spôsob učenia sa, a preto sa využíva teória H. Gardnera o siedmich typoch inteligencií, ktorá poskytuje deťom možnosť výberu pri osvojovaní si učiva a riešení problémov (Kovaliková, 1996, s.34).

2.2 Štruktúra ITV bloku

Vyučovanie v súvislostiach, zážitkové učenie, prepojenie učenia s rozvojom sociálnych a osobných kompetencií umožňuje vyučovacia jednotka integrovaný tematický učebný blok, v trvaní 90 minút. Integrovaný tematický učebný blok má nasledujúcu základnú štruktúru:

1. Postup, inštrukcie pred začiatkom učenia
2. Komunita, stretnutie v kruhu, naladenie na učenie
3. Výklad, objavné, problémové vyučovanie
4. Aplikačné úlohy
5. Harmonizéry a energizéry, skončil som skôr
6. Prezentácie
7. Reflexia učenia

Charakteristika jednotlivých komponentov štruktúry:

1. *Postup (pred začiatkom bloku)* - písomná inštrukcia, ktorá zabezpečuje prípravu detí na nasledujúce učebné činnosti. Ide o inštrukcie súvisiace s témou alebo preberaným učivom. Písané postupy sú zvyčajne pre deti prijateľnejšie ako neustále verbálne opakovanie a napomínanie učiteľom. Ak deti nie sú zvyknuté na čítanie postupov, učiteľ by mal celý proces vysvetliť. Podobne možno spracovať postupy pre ďalšie opakujúce sa činnosti v triede napr. postup pri skupinovej práci, diskusii v skupine, pri presunoch v triede (sedenie v kruhu, sedenie v lavici, v skupinách) a ďalšie. Pri používaní postupov pre opakujúce sa činnosti nestačí, aby sme ich len vysvetlili. Ich dodržiavanie je potrebné upevňovať, priebežne vyhodnocovať počas celého roka.

2. *Komunita, stretnutie kruhu, naladenie na učenie* – spoločné naladenie triedy na učenie, motivácia k učeniu (odpovede na otázku, motivačný príbeh, citát, rituály, filmy, riadený rozhovor...). Poskytuje príležitosť cielene upevňovať životné zručnosti a pravidlá života, podľa metodiky rozvoja životných zručností v ITV. Cieľom komunity je vytvoriť pozitívnu sociálnu atmosféru v triede, ktorá podporuje učenie, informovať o tom, čo sa budú deti počas dňa učiť, dohodnúť, zopakovať pravidlá a postupy činností. Stretnutie v kruhu často plynule prejde do výkladu učiva.

V triede sú vyvesené postupy aj pre stretnutia v kruhu (napr. hovorí len jeden, právo vynechať odpoveď...), niekedy aj pre príchod a odchod z komunity.

3. *Výklad učiva alebo objavné, problémové učenie* – vysvetlenie preberaného učiva tak, aby ho deti pochopili. Pri výklade používame rôzne obrázky, filmy, zámerný pohyb, citáty, rozhovory v dvojiciach, menších skupinách, scény a podobne. Učiteľ pracuje s rôznymi úrovňami učiva. Dĺžka výkladu trvá približne toľko minút aký je vek detí. Namiesto výkladu môžeme zvoliť aj riešenie nastoleného problému, samostatné vypracovanie problémových úloh, splnenie zadaných aktivít spojené s následnou reflexiou učenia.

4. *Spracovanie aplikačných úloh (povinných a výberových úloh)* - aplikačné úlohy vytvorené pre rôzne štýly učenia, podľa Gardnerovej teórie viacnásobnej inteligencie, pomáhajú osvojeniu pochopeného učiva. Predstavujú hlavný nástroj uplatnenia možnosti výberu v triede. Deti ich môžu realizovať individuálne, alebo v skupine. Učiteľ stanovuje, ktoré aplikačné úlohy sú pre všetkých povinné a ktoré sú výberové. Úlohy sú spracované:

- v úzkej súvislosti s práve preberaným kľúčovým učivom,
- začínajú slovesom z Bloomovej taxonómie,
- sú jasné a špecifické.

Okrem pochopenia učiva podporujú schopnosť jeho aplikácie v reálnom živote, rozvíjajú ďalšie vyššie myšlienkové operácie (analýzu, syntézu, hodnotenie). Základná sada úloh zvyčajne obsahuje úlohu na:

- a) čítanie písanie, rozhovor, recitáciu, spev,
- b) kreslenie, prácu s obrazmi, farbami,
- c) dramtizáciu, zámerný pohyb,
- d) vytvorenie modelu.

Pri pokročilejšej práci s aplikačnými úlohami, pri učení vo vyšších ročníkoch školy, sú úlohy vytvorené pre viaceré inteligencie súčasne.

Úlohy pre tých, ktorí skončili skôr („Skončil(a) som skôr“) umožňujú deťom riešiť ďalšie dobrovoľné úlohy. Vybranú úlohu deti riešia vybraným spôsobom alebo vo vybranom rozsahu. Učiteľ sa aj týmto spôsobom delí o moc, vystupuje viac v úlohe uľahčovateľa (facilitátora) učenia. Zvyšuje sa tak zodpovednosť detí za zvládnutie preberaného učiva a cielene sa podporuje ich tvorivosť.

Úlohy pre tých, ktorí skončili skôr, sú určené pre rýchlejších žiakov. Sú nepovinné. Žiaci si ich vyberajú výlučne podľa vlastného záujmu, kým ostatní ešte pracujú. V triedach sú vyčlenené tematické kútiky (čitateľský, vedecký a pod.), kde je tiež možné na úlohách pracovať. Na dokončení týchto úloh je zvyčajne možné pokračovať aj doma.

5. *Energizéry a harmonizéry* - v priebehu bloku učiteľ pružne reaguje na vzniknutú situáciu v triede, sleduje dynamiku a energiu v skupinách. V integrovanom tematickom učebnom bloku sa striedajú rôzne druhy vyučovacích činností, prepojených s pohybom a zmenou miesta detí v triede, čo zaručuje potrebnú psychohygienu a je prevenciou proti únave a preťaženosti žiakov. Energizéry a harmonizéry sú krátko trvajúce pohybové aktivity (1-7 min.). Učiteľ ich zaraďuje podľa svojho uváženia:

- aby sa predišlo únave detí, aby znovu získali energiu, alebo naopak,
- aby sa ukludnili a zharmonizovali po nejakej činnosti.

Námety energizérov a harmonizérov obvykle tematicky súvisia s učivom. Cieleny pohyb súvisiaci s učením podporuje aj jeho efektívnosť.

6. *Prezentácia spracovaných úloh a poskytnutie spätnej väzby* - zvládnutie učiva sa hodnotí pri prezentáciách jednotlivcov alebo skupín, ktoré predvedú spracované aplikačné úlohy pred celou triedou (zvyčajne). Ostatné deti sledujú prezentujúcich, všímajú si:

- čo urobili dobre a
- čo mohli urobiť inak.

Pri hodnotení úloh sa sledujú nasledovné kritériá:

- splnenie,
- správnosť,
- súhrnnosť (či urobili aj niečo navyše, súhrnne, ako stanovilo zadanie úlohy (hodnotenie v ITV na základe 3 x SSS).

7. *Reflexia učenia, otázky na zamyslenie* - v záverečnej časti integrovaného bloku poskytujeme priestor na reflexiu, sebareflexiu, hodnotenie, sebahodnotenie aj spätnú väzbu. Reflexia je zameraná na uvažovanie o tom,

- čo sa deti naučili,
- ako sa pri tom cítili,
- ako prispievali k práci v skupine.

Prostredníctvom otázok na zamyslenie podporujeme sebaopoznávanie, vyjadrovanie pocitov, sebahodnotenie zvládnutia rozvíjaných životných zručností, napr. aktívneho počúvania, dodržiavanie dohôd. Deti poskytujú spätnú väzbu jeden druhému, popisujú, oceňujú správanie. Podporujeme tak dosiahnutie najlepšieho osobného výkonu v sebaovládaní, upevňujeme spolupatričnosť. Deti nemusia vždy odpovedať iba slovami, môžu použiť aj mimiku, gestá, piktogramy, alebo môžeme pracovať s rôznymi škálami, grafickými, pohybovými, či zaznamenať svoje odpovede do denníka (Kovaliková, 1996, s. 35).

3 UKÁŽKY ITV BLOKOV PRE ŠKD

Výchovné bloky ponúkané v tejto časti sú metodicky rozpracované a autorkou vo výchovnom procese zrealizované. Keďže edukačná činnosť v školskom klube sa uskutočňuje v iných podmienkach ako pri školskom vyučovaní, obsahové zameranie činností musí prihliadať na stupeň únavy z predchádzajúceho vyučovania. Po vyučovaní si chce dieťa predovšetkým oddýchnuť, zbaviť sa únavy. Výchovná činnosť si nevyžaduje zvláštne úpravy týždennej činnosti. Čas, ktorý má vychovávateľka k dispozícii nečlení na jednotlivé činnosti, ale ich zjednocuje do bloku, ktorý trvá zvyčajne 90 min. V tejto práci sú rozpracované tri výchovné bloky pre prvý ročník ZŠ.

3.1 Výchovný blok Lesnou cestičkou

Téma: Les

Výchovno-vzdelávací cieľ: Rozvinúť manuálne zručnosti a tvorivú fantáziu, samostatne pracovať

Integrované činnosti: Relaxačná činnosť, pracovno-technická oblasť, vzdelávacia oblasť

Kľúčové učivo: Tvorivosť súvisí so všetkými oblasťami ľudského života. V tejto oblasti si každé dieťa môže nájsť svoje uplatnenie. Výtvarný prejav vedie k jeho estetickému cíteniu. Netradičné pracovné postupy umožnia získať manipulačné zručnosti. Práca s prírodným materiálom pomôže poznať ich vlastnosti. Výber materiálu je spojený s daným ročným obdobím. Príprava a realizácia práce v sebe zahŕňa:

- Pozorne počúvať pokyny spojené s ukážkou
- Dodržať hygienické zásady pred i po ukončení činnosti
- Dodržať postupnosť pri zhotovovaní výrobku
- Dodržať manipulačné zručnosti pri práci s nožnicami
- Koordinovať jemnú motoriku rúk
- Zhodnotiť kvalitu vlastnej práce prezentáciou

Postup pred začiatkom bloku: (graficky, pomocou obrázkov znázornený na tabuli)

1. Priprav sa na obed
2. Dobrú chuť!
3. Prečítaj si mapu mysle
4. Sadni si na koberec

Mapa mysle:

1. K – Živé pexeso
2. Lesní škriatkovia – povinná AÚ
3. Aplikačné úlohy
4. Prezentácia

Pozn.: Organizáciu integrovaného bloku graficky znázorníme na mape mysle. Tá je v triede počas celého dňa znázornená na tabuli, alebo plagáte a pomáha deťom orientovať sa v činnostiach a v čase. S mapou mysle sa oboznámime hneď na začiatku bloku a určíme si jedno dieťa, ktoré bude označovať prebiehajúcu činnosť.

Obrázok 1 Mapa mysle Lesnou cestičkou

Prameň: vlastný návrh

Komunita:

Aktivita: Živé pexeso (harmonizér)

Cieľ aktivity: Naladiť a motivovať deti

Metódy: vysvetlenie, hra

Realizácia:

Pravidlá hry: Vyberú sa dvaja hráči pexesa a idú za dvere. Ostatné deti utvoria dvojice, ktoré predstavujú kartičky pexesa. Je lepšie, keď to nie sú najlepší kamaráti. Každá dvojica si vymyslí krátku scénu, gesto predstavujúce niečo v súvislosti s lesom. Dôležité je, aby obidvaja z dvojice predvedli rovnakú scénu, či gesto. Potom sa zamiešajú a rozostavia po triede. Zavolajú sa hráči spoza dverí, strihnú si a kto vyhrá, ten prvý "otáča" kartičku a hľadá dvojicu. Pexesová kartička po vyvolaní predvedie to, čo si s partnerom pripravila. Vyhráva hráč, ktorý získa najviac dvojíc. Posledné "neotočené" kartičky idú za dvere a hra pokračuje.

Po skončení hry dáme deťom otázky smerujúce k pripravenej činnosti:

- Kto sa stará o deti doma?
- Kto sa stará o deti v škole?
- Kto sa stará o les? (Lesní škriatkovia)
- Čo si myslíte, ako vyzerajú?

Aplikačné úlohy

Cieľ aktivity: Rozvíjať manuálne zručnosti, fantáziu a získané poznatky

Metódy: metódy ITV, samostatná práca

Pomôcky: Aplikačné úlohy spracované na plagáte, pracovné listy, pracovný postup

Pozn.: Aplikačné úlohy sú napísané na veľkom plagáte a vyvesené na viditeľnom mieste. Deťom úlohy viackrát prečítame, vysvetlíme. Deti majú možnosť vybrať si úlohu. Na vypracovanie úloh si určíme čas. Ak niekto potrebuje ešte chvíľu na dokončenie, môžeme čas predĺžiť.

Povinná aplikačná úloha:

Aktivita: Lesní škriatkovia

Cieľ aktivity: Podporiť u detí tvorivosť a fantáziu

Metódy: vysvetlenie, pozorovanie, manipulácia s predmetom, vlastná práca

Pomôcky: šušky z borovice a smreku, drevené koráliky prírodnej farby rôznej veľkosti, vlna rôznej farby, taviaca lepiaca pištoľ, fixky, nožnice, kúsky látky, alebo farebného samolepiaceho papiera na dotvorenie škriatka

Realizácia:

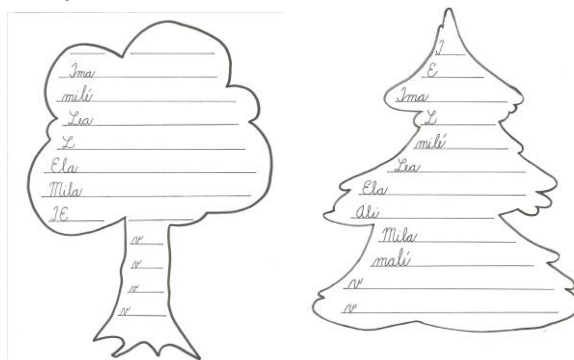
My si dnes takýchto škriatkov vyrobíme. Povieme a ukážeme deťom, čo budeme k tejto práci potrebovať, kde nájdú pripravený materiál. Zároveň vysvetlíme a prečítame ostatné aplikačné úlohy, ktoré si deti budú môcť vypracovať, ak skončia skôr. Potom im predvedieme jednotlivé kroky práce aj s ukázkou tvorby jednotlivých častí výrobku. Zdôrazníme, že manipulovať z taviacou pištoľou môže len dospelí. Upozorníme ich na bezpečnosť pri manipulácii s nožnicami a čistotu svojho okolia. Všetko čo na prácu budeme potrebovať je pripravené v kútiku na pomôcky.

Postup zhotovenia výrobku:

1. Deti si z pripraveného materiálu vyberú šušku a vhodný korálik.
2. Korálik pomocou taviacej pištole pripevníme na vrch šušky, ktorá tvorí telo.
3. Potom si nastrihajú niekoľko kúskov vlny na vlasy a v prostriedku previažu.
4. Hotové vlasy prilepíme zhora na korálik.
5. Potom si deti môžu vlasy dotvoriť do rôznych účesov.
6. Pomocou fixky dokreslia oči, ústa, nos a škriatka si dotvoria zvyškami látky, alebo farebného papiera podľa vlastnej fantázie.

Voliteľné aplikačné úlohy:

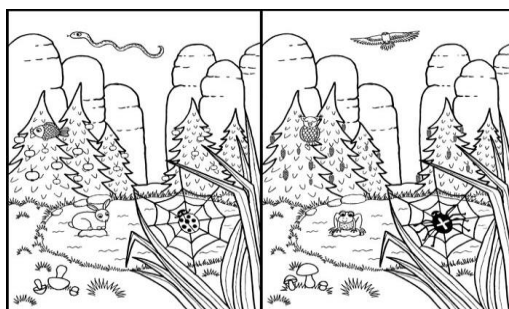
1. Vyber si pracovný list ihličnatého, alebo listnatého stromu a vypracuj ho. (príloha č. 1 a č. 2)

Obrázok 2 PL Stromy

Prameň: vlastný návrh

2. Vieš sa správať v lese? Nakresli, čo v lese nerobíme? (formát A4)
3. V pracovnom liste nájdí na ľavom obrázku 5 chýb. Pravý obrázok vyfarbi. (príloha č. 3)

Obrázok 3 PL Rozdiely

Prameň: www.navolnenoze.cz

Metodické poznámky k aplikačným úlohám:

1. Vyber si pracovný list ihličnatého, alebo listnatého stromu a vypracuj ho. Táto úloha rozvíja jazykovú inteligenciu.

K tejto úlohe sú pripravené pracovné listy na precvičovanie písania. Deti majú možnosť vybrať si ihličnatý, alebo listnatý stom.

2. Nakresli, čo v lese nerobíme.

Táto úloha rozvíja vizuálne-priestorovú inteligenciu.

Deťom ponúkame rôzny pracovný materiál napr. farbičky, fixky, farby.

3. V pracovnom liste nájdí na ľavom obrázku 5 chýb. Pravý obrázok vyfarbi.

Táto úloha rozvíja vizuálne-priestorovú inteligenciu.

Deti majú v obrázku krížikom označiť chybu. Vyfarbiť majú len obrázok umiestnený vpravo.

Prezentácia splnenia aplikačných úloh:

Po uplynutí určeného času deti prezentujú svoje práce. Pri prezentácii sa zameriame na rozvoj komunikačných schopností a dbáme na to, aby svoju prácu prezentoval každý. Prezentácia prebieha v komunitnom kruhu, kde deti predstavia svoje výtvy. Navzájom sa oceníme poplieskaním po ramene a povieme si „Dobre si to urobil“.

3.2 Výchovný blok List Ježiškovi

Téma: Vianoce

Výchovno-vzdelávací cieľ: Vyjadriť svoje túžby a želania

Integrované oblasti: rekreačná činnosť, spoločensko-vedná oblasť, esteticko-výchovná oblasť, vzdelávacia oblasť

Kľúčové učivo: Vianoce sú tými najkrajšími sviatkami v roku. Majú tri úžasné osobitosti – vytváranie krásnej výzdoby, príprava tých najlákavejších jedál a hlavne pre deti, prijímanie a obdarovanie darčekom. Už od začiatku decembra začíname vnímať vianočnú atmosféru. Nie vo výkladoch obchodných domoch, kde na nás číhajú Santovia už od novembra, ale vyzdobené domácnosti, adventný veniec so sviečkami a taktiež vianočné piesne, ktoré znejú z rádia. Tradície tohto sviatku sú všade vo svete iné, no jedno majú spoločné - ľudia sa tešia na darčeky.

Postup pred začiatkom bloku: (graficky znázornený na tabuli)

1. Priprav sa na obed
2. Dobrú chuť!
3. Pozri si mapu mysle
4. Sadni si do komunity

Mapa mysle:

1. Komunita
2. Vianočné všeličo
3. Čaro Vianoc
4. Dievčatko so zápalkami
5. Aplikačné úlohy

Obrázok 4 Mapa mysle List Ježiškovi

Prameň: vlastný návrh

Komunita:

Ciel' aktivity: Odstrániť únavu z vyučovania, naladiť sa a motivovať deti

Metódy: komunita, rozhovor, motivácia, pozorovanie, vychádzka

Pomôcky: CD prehrávač

Realizácia:

V komunite si vysvetlíme mapu mysle. Deti môžu navrhnúť, čo by chceli doplniť, prípadne zmeniť. Pokračujeme v rozhovore o ďalšej aktivite. Opýtame sa deti, aké sviatky onedlho budú. Ako spoznáme, že sa už blížia? Rozhovor navedieme na vianočnú výzdobu mesta. Povieme im, že dnes pôjdeme na vychádzku do mesta a ich úlohou bude pozorovať vianočnú výzdobu mesta. Po poučení o bezpečnosti a správaní sa počas vychádzky, sa presunieme do šatne a potom von. Po vychádzke a hygiene sa vianočnou pesničkou „Vianoce“ od Petra Nagy, znova naladíme na rozhovor o tom, čo deti na vychádzke videli.

Aktivita: Vianočné všeličo (energizér)

Ciel' aktivity: Nadviazať na tému Vianoc

Metódy: vysvetlenie, brainstorming, pohybová aktivita

Pomôcky: tabuľa, krieda

Realizácia:

Formou brainstormingu zapíšeme na tabuľu všetky slovné spojenia týkajúce sa Vianoc, ktoré deti napadnú (vianočné oblátky, vianočná ryba...). Jedno dieťa si vyberie niektoré zo slovných spojení napísaných na tabuli a znázorni ho pohybom. Ostatné deti hádajú, o aké slovné spojenie ide. Nakoniec sa zapojíme aj my, pričom si vyberieme slovné spojenie „vianočný darček“. Takto nadviažeme na tému Vianoc.

Aktivita: Čaro Vianoc

Ciel' aktivity: Priblížiť deťom vianočné sviatky. Aplikovať životnú zručnosť aktívne počúvanie

Metódy: rozhovor, vysvetľovanie

Realizácia:

Deťom porozprávame o Vianociach. Zdrojom informácií môžu byť vlastné skúsenosti, alebo internetový zdroj.

Vianoce sa často označujú ako sviatky lásky a pokoja. Tiež sa oslavujú ako rodinný sviatok. Na tento čas sa zvyknú rodiny zísť spolu a pri vianočnej atmosfére sa zblížovať. Všetci sa snažíme sa svojim blízkym pripraviť čo najviac radostí a prekvapení.

S radosťou pripravujeme darčeky pre rodinu a milých priateľov, zamýšľame sa nad tým, ako pekný darček zabalíme. A pretože nielen v duši, ale i všade okolo seba chceme mať „sviatočno“, zapalujeme vianočné svetlo. Kiežby to vianočné svetlo porozumenia a pokoja v nás zotrvalo čo najdlhšie. Bol by to najkrajší vianočný dar. Pričiniť sa oň musíme predovšetkým sami, vo svojom vnútri.

Vianoce sa začínajú adventom. Je to obdobie v roku, kedy sa pripravujeme na slávenie Vianoc. Začína sa štyri nedele pred Štedrým dňom a práve na štedrý deň končí. Slovo advent znamená v preklade príchod. Symbolizuje zrodenie Ježiška. Je to obdobie pokoja, lásky, ohľaduplnosti, pomoci a radosti. Tradície tohto sviatku sú iné u nás aj v zahraničí a týka sa to aj vianočných darčiekov. Tento, pre deti najfantastickejší a aj najfascinujúcejší rituál Vianoc, nie je veľmi starý. Postava Ježiška, ktorý deťom nosí darčeky, je vlastná len pre strednú Európu. V Rusku je to Dedo Mráz, vo Francúzsku Papa Noël, v Taliansku Babbo Natale, inde Santa Klaus. Vo zvykoch je to tak, že v červenom odetý Santa Klaus sa vydáva na saniach ťahaných sobmi na cestu okolo sveta, aby všetkým deťom rozdal darčeky. V niektorých krajinách chodí s batohom plným darčiekov a s ním sa spúšťa do domov dolu komínom, kde na neho čakajú pančuchy, do ktorých darčeky vloží. U nás nemáme zvyk vešať červené pančuchy na rímso krbov a pecí. Ježiško jednoducho darčeky položí pod stromček.

Po dokončení rozprávania deti hovoria, čo by oni chceli dostať od Ježiška. Ďalší rozhovor navedieme na to, že od Ježiška si nemusíme priať len hmotné veci.

Aktivita: Dievčatko so zápalkami

Ciel' aktivity: Sledovať rozprávku

Metódy: práca s PC, rozhovor, diskusia

Pomôcky: interaktívna tabuľa, počítač

Realizácia:

Deťom na interaktívnej tabuli premietneme vianočnú rozprávku od H. CH. Andersena Dievčatko zo zápalkami (www.videoalbumy.azet.sk).

Po skončení sa cez otázky o rozprávke porozprávame.

- O čom bola rozprávka?
- Bola smutná, alebo veselá?
- Prečo bola rozprávka smutná?
- Čo zapalovalo dievčatko a prečo?
- Čo videlo, keď zapálilo zápalky?
- Ktorá z týchto vecí bola pre dievčatko najdôležitejšia a prečo?

Stará mama mala jediná dievčatko naozaj rada, preto dievčatko zapálilo všetky zápalky, aby sa jej už starká nestratila. Dievčatko nakoniec zamrzne, ale v krásnej spomienke na lásku k starej mame. Tento príbeh nie je o konkrétnom dievčatku, lebo za týmto príbehom sa môžu skrývať podobné osudy miliónov dnešných detí – detí, ktoré nemajú to šťastie, aké máte vy. Domov, rodinu, lásku najbližších.

Skúste sa preto zamyslieť, čo je pre vás v živote najdôležitejšie. Či množstvo nepotrebných vecí, alebo láska a šťastie najbližších.

Aplikačné úlohy:

Ciel' aktivity: Aplikovať získané poznatky v konkrétnych činnostiach

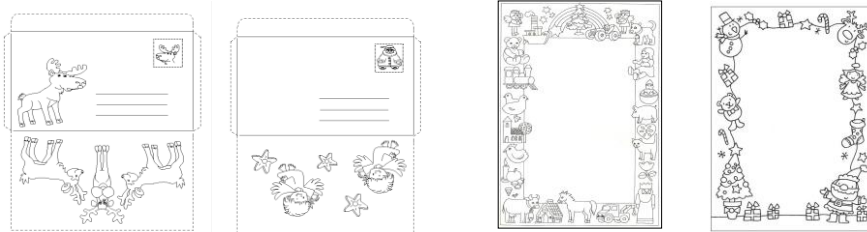
Metódy: samostatná práca, práca v skupine, manuálne činnosti

Pomôcky: AÚ spracované na plagáte, pracovné listy, rytmické hudobné nástroje, CD prehrávač, nožnice

Pozn.: Aplikačné úlohy deťom viackrát prečítame, vysvetlíme. Zároveň vysvetlíme aj spôsob zapísania sa k vybranej úlohe. Deti majú možnosť vybrať si úlohu a takisto aj to, ako budú na úlohe pracovať, či samostatne, alebo vo dvojici, či v skupine. To im naznačuje počet smajlíkov pri danej úlohe.

Povinná aplikačná úloha:

Nakresli, čo si praješ od Ježiška pod stromček. Vystrihni aj obálku. Na obálku opíš adresu z tabule. ☺ (príloha č. 4, č. 5, č. 6 a č. 7)

Obrázok 5 PL List Ježiškovi a listová obálka

Prameň: www.kidsweb.de

Voliteľné aplikačné úlohy:

1. *Zaspievaj ľubovoľnú vianočnú pieseň. Použi pri tom rytmické hudobné nástroje. ☺☺*
2. *Porozprávaj, čo veselé si zažil počas vianočných sviatkov. ☺☺*
3. *Nacvič krátky tanec na pieseň Petra Nagya Vianoce. ☺☺☺*

Metodické poznámky k aplikačným úlohám:

Povinná aplikačná úloha:

Nakresli, čo si praješ od Ježiška pod stromček. Vystrihni aj obálku. Na obálku opíš adresu z tabule.

Táto úloha rozvíja priestorovú inteligenciu.

Deti sa presunú na svoje miesta. Vyberú si jeden z pracovných listov, ktoré sú uložené na stole. Môžu kresliť farbičkami, fixkami, pastelkami podľa vlastného výberu. Tak isto si môžu vybrať z pripravených obálok, ktoré vystrihnú, vyfarbia a zlepia. Na obálku napíšu adresu, ktorá je napísaná na tabuli. Smajlík pri úlohe znamená, že úlohu musí vypracovať každý sám. Pri kreslení pustíme z PC vianočné piesne na naladenie vianočnej atmosféry. Na vypracovanie úlohy dostanú deti čas 30min. Na ručičkových hodinách im ukážem, kedy sa končí stanovený čas.

Voliteľné aplikačné úlohy:

1. *Zaspievaj ľubovoľnú vianočnú pieseň. Použi pri tom rytmické hudobné nástroje. Úloha rozvíja muzikálnu inteligenciu.*

Deti majú k dispozícii detské rytmické nástroje. Bodky pri úlohe znamenajú, že úlohu môžu vypracovať vo dvojici. Partnera si vyberú podľa seba. Čas na vypracovanie je rovnaký pri každej voliteľnej úlohe. V tomto prípade bude čas 15 min. Ak deti budú potrebovať čas predĺžiť, po dohode s ostatnými sa predĺži.

2. *Porozprávaj, čo veselé si zažil počas vianočných sviatkov. Úloha rozvíja jazykovú inteligenciu.*

Deti navedieme k tomu, aby zážitok opísali v krátkosti s použitím max. 10 viet. Svoje zážitky najprv prerozprávajú svojmu partnerovi a navzájom posúdia, ktorý prerozprávajú ostatným deťom.

3. *Nacvič krátky tanec na pieseň Petra Nagya Vianoce. Úloha rozvíja telesno-pohybovú inteligenciu.*

Bodky znamenajú, že úlohu môže plniť skupina detí. K dispozícii majú CD prehrávač. Nacvičovať majú tak, aby nerušili ostatné deti.

Prezentácia splnených aplikačných úloh:

V závere bloku deti prezentujú svoju prácu pred spolužiakmi. Ostatné deti hodnotia a oceňujú potleskom.

Spätná väzba:

S deťmi vedieme diskusiu o celom dni. Dávame im otázky:

- Ktorá aktivita sa vám páčila?
- Čo vás najviac zaujalo na dnešnom dni?
- Čo nového ste sa dnes dozvedeli?
- Vyjadrite spokojnosť s dnešným dňom výrazom tváre:
 - zamračený výraz – nespokojnosť
 - maličký úsmev – akurát
 - široký úsmev – spokojnosť

3.3 Výchovný blok Jarné mlád'atá

Téma: Domáce zvieratá

Výchovno-vzdelávací cieľ: Poznať niektoré domáce zvieratá a ich mlád'atá

Integrované činnosti: Relaxačná oblasť, vzdelávacia oblasť, pracovno-technická oblasť, esteticko-výchovná oblasť

Kľúčové učivo: Je jar. Celá príroda sa prebúdzka k životu. Začína sa zelenat' tráva, rozkvitajú prvé kvety, aj stromy sú obsypané kvetmi a pučia na nich svetlozelené lístočky. Všetko pôsobí veľmi sviežo a mlado. Celá príroda je odetá do jasných svetlých a pestrých farieb. Podobne i všetky zvieratá privádzajú na svet mlád'atá a učia ich všetko, čo budú vo svojom živote potrebovať. Zvierací rodičia sa starajú o svoje mlád'atá, ktorým postavia hniezdo či brlôžtek, poskytujú im potravu a tiež ochranu. Všetko im ukazujú, a potom ich tiež nechávajú, aby si to sami vyskúšali. Mlád'atá sa snažia presne napodobňovať svojich rodičov. Je to obdobie učenia sa a dozrievania.

Postup pred začiatkom bloku: (grafický znázornený na tabuli)

1. Priprav sa na obed
2. Dobrú chuť!
3. Pozri si mapu mysle
4. Sadni sa do komunity

Mapa mysle:

1. K – Najkrajšie dieťa
2. Hav – hav, Mňau – mňau, Mú – mú
3. Najkrajšie meno
4. AP – Vyber si!
5. Čo sme sa dnes dozvedeli

Obrázok 6 Mapa mysle Jarné mláďatká

Prameň: vlastný návrh

Komunita:

Ciel' aktivity: Odstrániť únavu z vyučovania

Metódy: komunikácia v kruhu, rozhovor, diskusia

Realizácia:

Chytíme sa za ruky, aby sme symbolicky uzavreli náš kruh a odovzdali si navzájom svoju energiu. Zatvoríme oči a pomaly, jemne stlačíme pravú ruku svojho suseda. Pomaly ruku uvoľníme a pustíme sa. „Skúste mi výrazom svojej tváre vyjadriť ako sa dnes cítite“... Nekomentujeme.

Pozn.: V úvode bloku oboznámime deti s programom dňa. „Magnetka pripnutá pri písmene K znamená, že práve prebieha komunita. Po nej si oddýchne pri rozprávke o najkrajšom dieťati, potom sa trochu rozhýbeme, vyrobíme si zvieratká na špajli, vymyslíme im mená a nakoniec si zahráme divadlo. Dúfam, že prežijeme príjemné popoludnie.“

Aktivita: Najkrajšie dieťa

Ciel' aktivity: Zrelaxovať a navodiť situáciu na ďalšiu činnosť

Metódy: rozhovor, diskusia, čítanie

Pomôcky: vankúšiky

Realizácia:

Deti si vezmú svoje vankúšiky, pohodlne si ľahnú a urobíme si relaxačnú chvíľku. Prečítame rozprávku Najkrajšie dieťa z detského časopisu Vrabček (príloha č. 8)

Po prečítaní rozprávky si urobíme reflexiu cez otázky:

- Páčila sa vám rozprávka?
- Aké zvieratká v rozprávke vystupovali?
- Viete mi povedať s akým mláďatom sa chválila sliepka? Mačka? Prasa? Krava? Kôň? Kačka? Pes?
- Viete mi povedať ako tieto zvieratá voláme?

Aktivita: Zvieracie zvuky hav – hav, mňau – mňau, mú – mú (energizér)

Ciel' aktivity: Poznať zvieracie zvuky, zabaviť sa.

Metódy: vysvetlenie, zážitkové učenie

Pomôcky: lístočky s menom zvieratá

Realizácia:

Pravidlá hry: Každý si vylosuje jedno zvieracie meno napísané na lístočku. Deti sa rozptýlia po miestnosti a na povel „teraz“ prečítajú lístoček a zistia, aké zvieratko sú. Úlohou je nájsť zvieratká rovnakého druhu tak, že budú vydávať len zvierací zvuk patriaci ich zvieratku. Jediný dovolený spôsob komunikácie sú zvieracie zvuky. Ak sa nájdú, chytia sa za ruky a urobia kruh. Na lístočkoch sú tieto zvieratá: koník, krava, kura, prasa. Rozdelenie do skupín: Po dvoch, troch hrách podľa času ostanú deti v skupinách podľa vylosovaného zvieratá. Poprosíme všetkých koníkov, všetky sliepky, všetky prasiatka a všetky kravičky, aby si sadli na určené miesta do lavíc. Takto sa deti rozdelia do skupín, v ktorých budeme robiť ďalšiu činnosť.

Aktivita: *Najkrajšie meno*

Cieľ aktivity: Rozvinúť slovnú zásobu

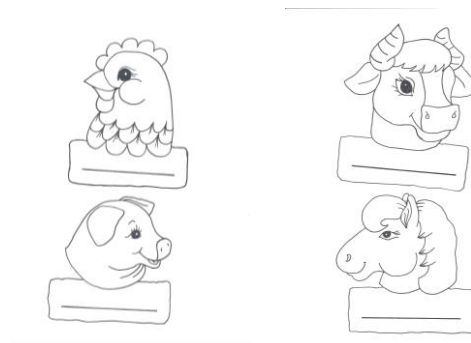
Metódy: vysvetlenie, brainstorming, spolupráca

Pomôcky: obrázky zvierat, tabuľa, krieda, nožnice, pero, farbičky, lepidlo, špajle

Realizácia:

Na tabuľu pripneme obrázok sliepky, prasaťa, koňa a kravy vedľa seba. Na lavici majú deti uložený obrázok zvieratá (príloha č. 9), ktoré predstavovali v predchádzajúcej aktivite. Deti vyzveme, aby v skupine porozmýšľali a vymysleli mená aj pre ich zvieratká, pretože tak ako každý z nich má svoje meno, aj zvieratká by ich mali mať. Všetky nápady budeme zapisovať na tabuľu formou brainstormingu. Mená napíšeme malým tlačným písmom na tabuľu do stĺpcov.

Každý zo skupiny kravičiek si potom z tabule vyberie jedno také meno, ktoré vie napísať písaným písmom a napíše ho na riadok pod obrázkom zvieratka, ktoré si vybral v aktivite Zvieracie zvuky, a ktoré je na lavici v jeho skupine. Deti sa majú dohodnúť medzi sebou, kto aké meno napíše, aby nemali dve rovnaké. To isté urobí každý zo skupiny koníkov, aj zo skupiny sliepok, aj zo skupiny prasiatok. Ďalšou úlohou bude zvieratko si ľubovoľne vyfarbiť, vystrihnúť a nakoniec podlepiť špajľu. Potrebný materiál k práci uložíme v pomôckovom kútiku.

Obrázok 7 Domáce zvieratá

Prameň: vlastný návrh

Aplikačné úlohy:

1. *Vypracuj* pracovný list. Hádanky *prečítaj*. Správnu odpoveď *napíš*. ☺☺ (príloha č. 10)

Napredku vidlica, na prostriedku súdok
a na konci mešla.

Pasie sa, chová sa, v lete pre žinčicu, v zime
pre baranicu.

Vo vode sa mačká, a stále sa jej čaká, čaká, čaká...

Nie je stavec, a má bradu, nie je býk, a má rohy,
nie je krava, a má mlieko.

Vlasy nemá, hrebeň nosí. Ostrôžky má, chodí bosí.
Ostrôžky má, neštrngá si, miesto toho zaspieva si.

(vakro) (hútko) (zako) (kakač) (caov)

Obrázok 8 PL Hádanky

Prameň: vlastný návrh

2. Z kociek zostroj aspoň 3 obydlia zvieracích mlád'at, o ktorých sme sa dnes rozprávali. 😊😊😊
3. Zdramatizuj krátku scénu o zvieratkách v škole. 😊😊😊

Metodické poznámky k aplikačným úlohám:

1. Vypracuj pracovný list. Hádanky prečítaj. Správnu odpoveď napíš.

Úloha rozvíja jazykovú inteligenciu.

Deti majú v dvojiciach správne prečítať znenie hádanky, nájsť odpoveď a napísať do okienka. V dolnej časti pracovného listu sú napísané správne odpovede, ale majú poprehadzované slabiky. Obrázky zvierat môžu vyfarbiť. Úloha je určená pre dvojicu.

2. Z kociek zostroj aspoň 3 obydlia zvieracích mlád'at, o ktorých sme sa dnes rozprávali.

Úloha rozvíja priestorovú inteligenciu.

Deti majú k dispozícii plastové a drevené kocky zo stavebnice. Môžu použiť aj akúkoľvek inú vec z triedy, ktorá sa im hodí. Úloha je určená pre prácu v skupine.

3. Zdramatizuj krátku scénu o zvieratkách v škole.

Táto úloha rozvíja priestorovú inteligenciu.

Deti si majú nájsť v triede vhodný kútik a vymyslieť krátku scénu o zvieratkách v škole. Čas na prípravu majú 10 min. Ako kulisy môžu použiť zariadenie triedy. Úloha je určená pre prácu v skupine.

Prezentácia

Prezentácia aplikačných úloh je veľmi dôležitá a je potrebné správne si rozvrhnúť čas, aby každé dieťa mohlo prezentovať výsledky svojej práce. Deti pri prezentácii hodnotia to prečo si vybrali takúto úlohu, ako sa im na nej pracovalo, ako sú spokojní s výsledkom práce a pod. Deti sa navzájom ocenia potleskom.

Spätná väzba

Aktivita: Čo sme sa dnes dozvedeli

S deťmi vedíme diskusiu o celom popoludní cez otázky:

- Čo nového ste sa dnes dozvedeli?
- Ktorá aktivita vás najviac pobavila?
- Kto vám dnes podal pomocnú ruku?

3.4 Výhovný blok Priateľstvo

Téma: Zavádzanie životnej zručnosti „Priateľstvo“

Výchovno-vzdelávací cieľ: Zaviest' životnú zručnosť priateľstvo

Integrované činnosti: relaxačná činnosť, spoločensko-vedná oblasť, esteticko-výchovná oblasť, vzdelávacia oblasť

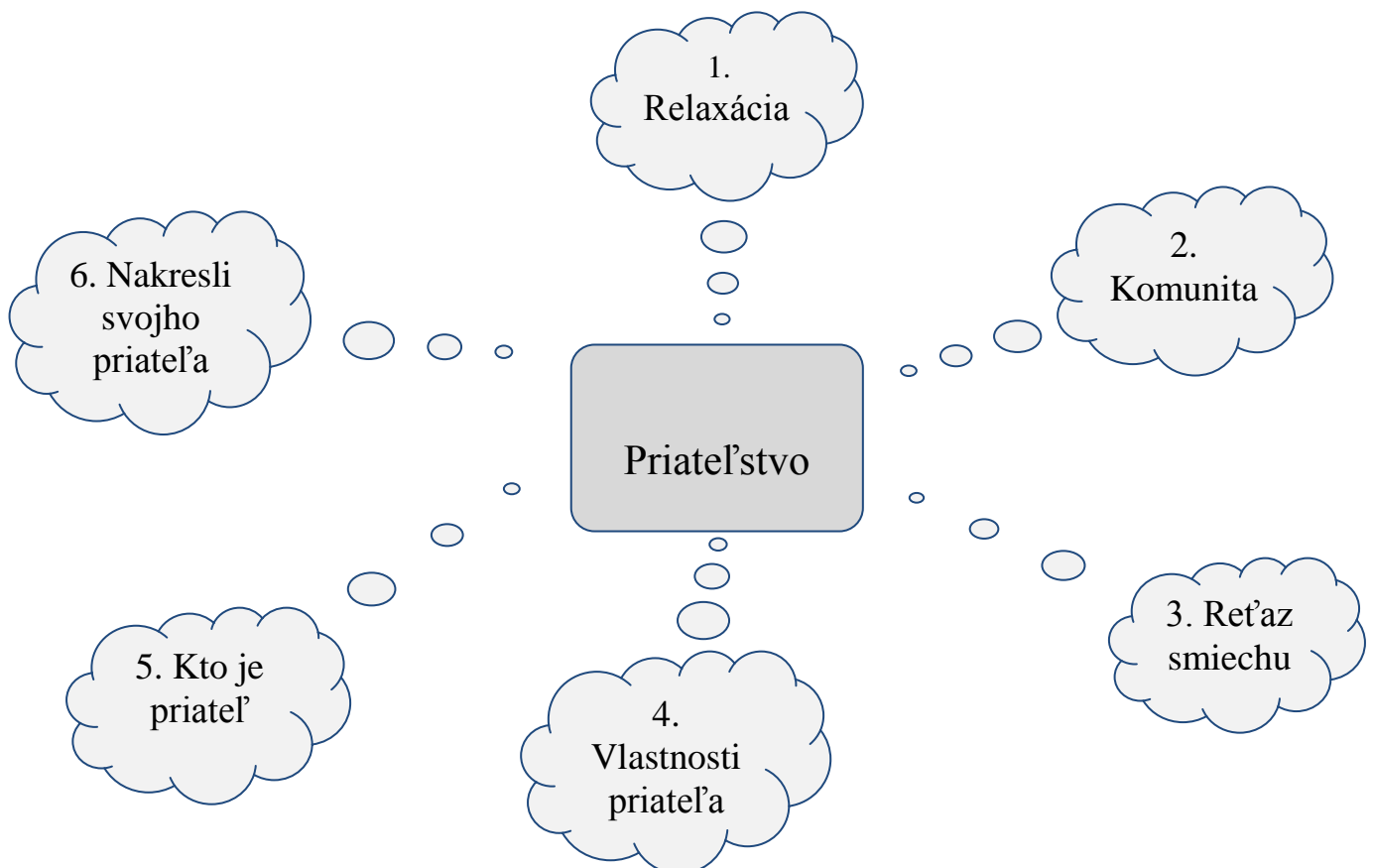
Kľúčové učivo: Priateľstvo je silný emocionálny vzťah. Začína sa v rôznych obdobiach života a v rôznom prostredí.

Priateľ je ten, kto mi pomáha poznávať svet, smeje sa i plače so mnou, navštívi ma keď som chorý. Udržať si priateľa si vyžaduje vzájomnú dôveru. Na rozdiel od rodiny, priateľov si vyberáme.

Postup pred začiatkom bloku (napísaný na tabuli)

1. Priprav sa na obed
2. Dobrú chuť!
3. Prečítaj si mapu mysle
4. Vezmi si svoj vankúšik a ľahni si na koberec

Mapa mysle:

Obrázok 9 Mapa mysle Priateľstvo

Prameň: vlastný návrh

Aktivita: Relaxácia pri príbehu o priateľstve

Cieľ aktivity: Odstrániť únavu

Metódy: relaxácia

Pomôcky: vankúše

Realizácia:

Deti si ľahnú na koberec. Na zavedenie životnej zručnosti použijeme krátky príbeh o priateľstve z časopisu Macko Pusík, ktorý prečítame. Po dokončení príbehu vyzveme deti, aby popremýšľali o obsahu.

Príbeh o priateľstve

Macko sedel na posteli a utieral si slzy. Mamička si prisadla k nemu a opýtala sa: „Macko, stalo sa niečo? Prečo sa nehráš vonku?“

„Chcel som sa. Bol som dohodnutý s Erikom, ale ten išiel hrať futbal s Rasťom. Rasťo má novú loptu, ale nechcel, aby som sa s nimi hral aj ja „ – vysvetľoval cez slzy macko.

„A čo na to povedal Erik? Vravil si, že ste priatelia, či nie?“ – opýtala sa mamička.

„Nič, išiel sa hrať s Rasťom. Tá lopta je naozaj dobrá“ – povedal macko a z očí sa mu vykotúľali slzy.

„Ach, to od neho nebolo pekné“ – vzdychla mamička a utrela mackovi líčka.

Komunita:

Reflexia rozprávky o priateľstve cez otázky. Zameriame sa nielen na obsah, ale aj na jednotlivé prejavy životnej zručnosti, aby deti poznali negatívne prejavy nepoužívania životnej zručnosti.

Otázky:

- Prečo macko plakal?
- Čo urobil Erik?
- Čo povedal Rasťo?
- Aký bol vzťah medzi mackom a Erikom?
- Prejavil sa Erik ako priateľ?
- Ako sa mal zachovať Erik a ako Rasťo?
- Kto je podľa vás priateľ?
- Kto bol tvojim prvým priateľom?
- Čo sa ti na ňom páčilo?

Aktivita: Ret'az smiechu - energizér

Ciel' aktivity: Odstrániť únavu a aktivizovať deti

Metódy: vysvetlenie, pohybová aktivita

Realizácia:

Pravidlá hry: Prvé dieťa si ľahne na chrbát, druhé si ľahne tak, aby jeho hlava bola položená na bruchu prvému. Takto sa poskladajú všetky deti. Keď už všetci ležia, prvý povie „ha“. Potom nasleduje druhý a povie „ha-ha,“ atď. až na koniec reťaze. Vznikne reťazová reakcia.

Aktivita: Vlastnosti priateľa

Ciel' aktivity: Zaviesť životnú zručnosť „Priateľstvo“.

Metódy: brainstorming, rozhovor

Pomôcky: plagátový papier, fixky, flipchart

Realizácia:

Formou brainstormingu vytvoríme zoznam vlastností dobrého a zlého priateľa.

Vyzveme deti, aby mi hovorili čo vidia a čo počujú, ak povieme slovné spojenie „dobrý priateľ“. Vlastnosti zapisujeme do stĺpcov označených piktogramami ucha a oka vo forme tabuľky na veľký plagátový papier. To isté urobíme aj so slovným spojením „zlý priateľ“.

Aktivita na vytvorenie dvojíc:

Na samolepiacich lístočkoch máme pripravené mená priateľských dvojíc zo známych rozprávok a filmov. Úlohou detí je vybrať si jeden lístoček, prilepiť si ho na hrud' a nájsť svoju priateľskú dvojicu. Príklady priateľských dvojíc: Pat a Mat, Kubko a Maťko, Tom

a Jerry, Lolek a Bolek, Vlk a zajac, Asterix a Obelisk, Psíček a mačička, Pá a Pí, Maťko a Klinček, Maša a medveď, Mach a Šebestová, Danko a Janka, Bob a Bobek.

Aktivita: Kto je priateľ

Cieľ: Pochopiť význam ľudových múdrosti.

Metódy: vysvetlenie, práca vo dvojiciach, tiché čítanie, prezentácia

Pomôcky: kartičky formát A5 s ľudovými múdrostami

Realizácia:

Úloha je určená pre dvojice. Každá dvojica si vyberie ľudovú múdrosť napísanú na papieri vo formáte A5. Ľudovú múdrosť si spoločne prečítajú a v tichosti sa o nej porozprávajú. Potom každá dvojica od prezentuje, ako pochopila význam svojej ľudovej múdrosti. Od prezentovanú múdrosť dvojica prilepí na plagát k vlastnostiam dobrého priateľa.

Ľudové múdrosti:

Keď budeš plakať, priateľ ti utrie slzy, keď sa budeš smiať, zasmie sa s tebou.

Priateľ ťa má rád a rozumie ti.

S priateľom sa nikdy nenudíš a vždy si máte čo povedať.

Priateľ bude s tebou zdolať všetky prekážky.

Priateľ ti rozumie aj bez slov.

Na stretnutie s priateľom sa vždy tešíš.

Priateľ ti odpustí, keď mu ublížiš.

Priateľstvo nerozdelí ani čas, ani vzdialenosť.

Priateľ ti dokáže do očí povedať, ak sa v niečom mýliš.

Priateľ ti dožičí úspech a nepozná závisť.

Priateľ stojí pri tebe v dobrom i v zlom.

Priateľ ťa nikdy neoklame a nikdy neprežradí tajomstvo.

Aktivita: Nakresli svojho priateľa

Cieľ: Nakresliť svojho priateľa

Metódy: vysvetlenie, samostatná práca, výtvarné činnosti

Pomôcky: výkresy, farby, fixky, farbičky, tuš...

Realizácia: Na základe predošlej aktivity majú deti porozmýšľať, kto je ich naozajstný priateľ. Deti na výkres nakreslia ľubovoľnou technikou (možnosť výberu) svojho najlepšieho priateľa. Nemusí to byť niekto z triedy. Zhotovené práce budú prezentované na nástenke v triede.

Spätná väzba - reflexia:

Pri spätnej väzbe sedíme v komunitnom kruhu a rozprávame sa cez otázky:

- Čo sme sa dnes o priateľstve naučili?
- Čo podporuje priateľstvo?
- Čo naopak oslabuje priateľstvo?

Potom deti dostanú farebnú samolepkú, ktorú majú prilepiť do mapy mysle k tej aktivite, ktorá sa im najviac páčila.

3.5 Výchovný blok Strašideň

Téma: V znamení tekvic a strašidiel

Výchovno-vzdelávací cieľ: Spoznať históriu a význam jesenného Sviatku všetkých svätých, Halloweenu a Dušičiek

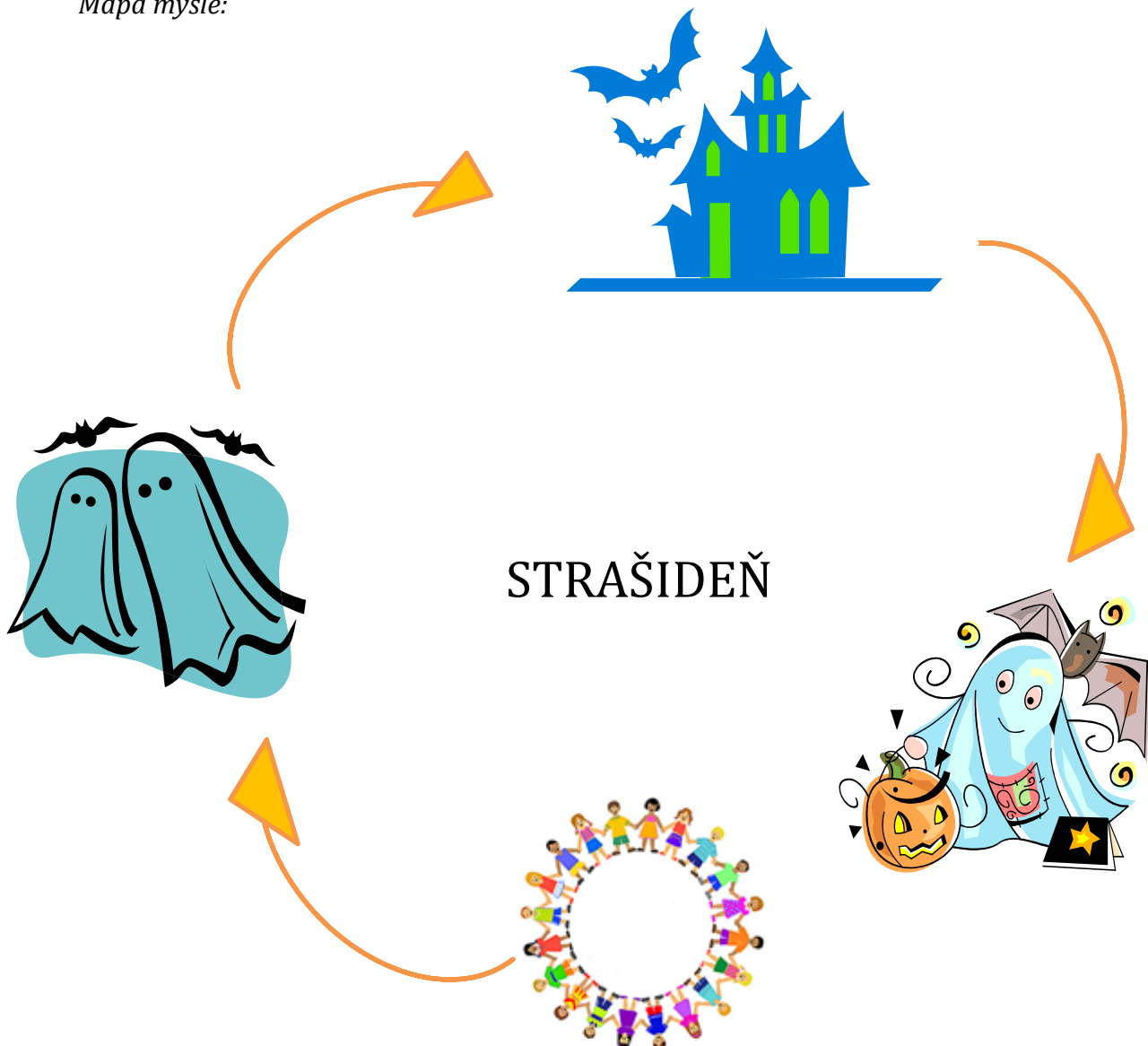
Integrované oblasti: relaxačná činnosť, spoločensko-vedná oblasť, esteticko-výchovná oblasť, vzdelávacia oblasť

Kľúčové učivo: Na jeseň si okrem pestrofarebných kvetov, ovocia, zeleniny a iných dozrievajúcich plodov vyzdobujeme svoje domovy, záhrady, balkóny a terasy pôsobivými tekvicami. Sviatiaca tekvica je jedným zo symbolov jesenného sviatku – Halloweenu, ktorý pochádza z Ameriky a preniesol sa aj k nám. Oslavuje sa v podvečer Sviatku všetkých svätých. Sviatok všetkých svätých je venovaný spomienke na zosnulých. Navštevujeme cintoríny a zapalujeme sviečky na hrobch svojich blízkych. Pozn. Pretože na začiatku školského roka deti ešte nevedia čítať, postupy dňa a mapu mysle znázorníme graficky prostredníctvom obrázkov, ktoré sú dostupné na internete.

Postup pred začiatkom bloku: (grafický znázornený na tabuli)

1. Priprav sa na obed
2. Dobrú chuť!
3. Pozri si mapu mysle
4. Sadni si do komunity

Mapa mysle:

Obrázok 10 Mapa mysle Strašideň

Prameň: www.office.microsoft.com.

Komunita

Cieľ aktivity: Motivovať deti k činnosť

Metódy: vysvetlenie

Realizácia:

Deťom prečítame motivačný text na naladenie na činnosť:

„Viete odkiaľ pochádzajú víly, upíry a iné strašidlá? Povráva sa, že veľmi, veľmi dávno bola celá Zem pokrytá sopkami. Obloha bola tmavá, zahalená dymom. O niekoľko miliónov rokov sa sopky upokojili, vznikli jazerá, moria a oceány a Zem pokryli lesy a rastliny. Ľudí vtedy ešte nebolo, len ohavné netvory žili uprostred rozhorúčeného kotla. Tieto netvory sa časom zmenili na víly, čarodejnice, škriatkov a iné nadprirodzené bytosti. O niekoľko dní budú mať svoj sviatok, ktorý sa volá ako? Halloween. Dnes si urobíme „strašideň“ plný tekvic a strašidiel, ale nebojte sa nič nás strašiť nebude, lebo strašidlá sú bytosti vymyslené ľudskou fantáziou. Naopak, dozviete sa niečo o zvykoch tohto sviatku a vymyslíte vlastné strašidlo.

Aktivita: Nech žijú duchovia

Cieľ aktivity: Spoznať sviatok Halloweenu a Dušičiek

Metódy: rozhovor, vysvetlenie

Realizácia:

Deťom prečítam náučný text o sviatku Halloween. Zdrojom informácií môže byť internet, alebo vlastná skúsenosť.

Halloween je sviatok oslavovaný každý rok 31. októbra, v podvečer Sviatku všetkých svätých. Je to sviatok veľmi starý. Má pôvod v Írsku ako pohanský sviatok. Kelti, ktorí tam vtedy žili, delili kalendárny rok na dve obdobia: obdobie hojnosti a obdobie zimy. Práve na prelome októbra a novembra začínalo obdobie zimy. V tomto období sa venovali čarom a mágií. Kelti verili, že posledný októbrový deň duše mŕtvych navštevujú Zem. Preto im na cestu svietili svietnikmi vyrobenými najmä z tekvic. Tejto noci Kelti hovorili SAHMAN – sviatok mŕtvych.

Tento pohanský sviatok sa neskôr preniesol aj do kresťanskej kultúry a bol zasvätený všetkým svätým. Dnes ho poznáme pod názvom Sviatok všetkých svätých. Pripomíname si ho 1. novembra. Neskôr sa z tohto sviatku vyvinula Pamiatka zosnulých – Dušičky, ktorá pripadá na 2. novembra. Vtedy navštevujeme hroby príbuzných. Zapálením sviečok, položením kytíc a vencov spomíname na svojich zosnulých.

Dnes je Halloween dňom šibalstiev. Ľudia a hlavne deti sa obliekajú do rôznych kostýmov a chodia strašiť svojich známych. Zdobia si domy vydlabanými tekvicami, umelými pavúkmi a pavučinami, čiernymi mačkami, kostrami a duchmi.

Aktivita: Hradné strašidielka

Cieľ aktivity: Precvičiť si písanie

Metódy: vysvetlenie, vlastná práca

Pomôcky: pracovné listy, omaľovanky, farbičky, pero

Realizácia:

Na precvičenie písania máme pripravený pracovný list s obrázkom strašidielok (príloha č. 11). Na stole môžeme mať pripravené aj rôzne omaľovanky s témou halloweenu. Každé dieťa si môže vybrať obrázok aký sa mu páči, ale vyfarbí si ho až po vypracovaní povinnej aplikačnej úlohy keď skončí skôr ako ostatné deti. Dnes si precvičia písanie písmena “l” a jeho spájanie do slabík.

Obrázok 11 PL Hradné strašidielka

Prameň: www.kidsweb.de

Aktivita: Tekvicové strašidlo

Ciel' aktivity: Nakresliť vlastnú predstavu, rozvíjať tvorivosť a fantáziu

Metódy: vysvetlenie, vlastná práca, povzbudenie, motivácia

Pomôcky: výkresy, farbičky, voskovky, farby, fixky

Realizácia:

V úvode bloku sme si povedali, že strašidlá sú bytosti vymyslené ľudskou fantáziou, to znamená, že ich vymýšľajú ľudia, a preto sa ich nemusíme báť. Dnes aj vy svoje predstavy o tom, ako si predstavujete tekvicové strašidlo môžete nakresliť na výkres a zároveň mu aj vymyslieť meno. Hotové práce vystavíme v triede na nástenke.

Prezentácia splnených aktivít:

V komunite každý predstaví svoje tekvicové strašidlo. Pri prezentácii sa zameriame na rozvoj komunikačných schopností. Nakoniec každý povie jednu vetu o tom, čo si zapamätal z dnešného dňa.

3.6 Výchovný blok Úcta k človeku

Téma: Zavádzanie životnej zručnosti „Úcta – nevysmievanie sa“

Výchovno-vzdelávací cieľ: Zaviest' životnú zručnosť úcta – nevysmievanie sa

Integrované činnosti: relaxačná činnosť, spoločensko-vedná oblasť, esteticko-výchovná oblasť, vzdelávacia oblasť

Kľúčové učivo: Životné zručnosti sú sociálnymi zručnosťami, ktoré zvyšujú úspešnosť detí v živote a vytvárajú pocit spolupatričnosti v skupine. ŽZ úcta – nevysmievanie sa je definovaná ako rešpektovanie vlastnej osobnosti, ale aj osobnosti iného.

Človek svojím neúctivým, neohľaduplným správaním môže druhých raniť, uraziť, dotknúť sa ich. Tieto slová sa používajú v zmysle telesného poranenia, ale aj v prenesenom význame na označenie psychického stavu. Preto sa budeme snažiť správať sa úctivo, ohľaduplne nielen k druhým, ale aj k sebe samým, k prírode, k veciam.

Postup pred začiatkom bloku (napísaný na tabuli)

1. Priprav sa na obed
2. Dobrú chuť!
3. Prečítaj si mapu mysle
4. Sadni si do komunity

Mapa mysle:

1. K – Smieme, smieme všetko smieme
2. Plagát o úctivom strávaní
3. Aplikačné úlohy
4. Prezentácia

Obrázok 12 Mapa mysle Úcta k človeku

Prameň: vlastný návrh

Komunita:

Aktivita: Smieme, smieme všetko smieme (energizér)

Cieľ aktivity: Naladiť a motivovať deti

Metódy: vysvetlenie, hra

Realizácia:

Pravidlá hry: Na vytvorenie pozitívnej atmosféry v triede a naladenie sa na ďalšiu činnosť si formou energizéra zopakujeme triedne pravidlá, postupy a životné zručnosti. Pravidlá hry sú rovnaké ako pri slovnej hre „Letí, letí všetko letí.“ Tu použijeme slovné spojenie: „Smieme, smieme všetko smieme . . .“ a doplníme nejaké pravidlo, alebo činnosť, ktorú by deti mali poznať. Pri správnej odpovedi majú deti ruky dvihnúť, pri nesprávnej nie. Po naladení sa položíme deťom komunitnú otázku: „ Povedzte, ktoré dotyky sú pre vás príjemné, a ktoré nemáte radi.“ Každý sa môže slobodne vyjadriť alebo sa zdržať – nezúčastniť sa rozhovoru.

Aktivita: Plagát o úctivom správaní

Cieľ aktivity: Zaviesť životnú zručnosť Úcta – nevysmievanie sa

Metódy: vysvetlenie, čítanie s porozumením, vlastná práca, práca v skupine

Pomôcky: kartičky s napísanými situáciami, výkresy A3, fixky, plagátový papier, tabuľa

Realizácia:

Na stole máme rozložené kartičky so situáciami, ktoré zažil jeden chlapec menom Janko. Postupne prečítame jednotlivé situácie nahlas všetkým deťom. Úlohou detí je opísať Jankove správanie a rozdeliť ho na úctivé a neúctivé. Po rozdelení kartičiek jednotlivé situácie s deťmi bližšie rozoberieme. Zameriame sa na to, ku komu bol úctivý, ku komu sa správal ohľaduplne.

Popis jednotlivých situácií:

1. Mamka poprosila Janka, aby si upratal svoju izbu a on začal kričať: „Nie ja nechcem! Ty si zlá! Choď preč!“
2. Janko natrhal kvietky zo susedovej záhrady, ktorý je vášnivý záhradník. Veľmi mu na nich záleží, poctivo sa o nich stará. Janko otrhal všetky kvety, chvíľu sa s nimi zabával a potom ich hodil za plot.
3. Keď Janko nechtiac vylial na koberec čaj, povedal mamke. „Mamka, prosím ťa prepáč mi.“
4. Keď k nim prišiel na návštevu dedko, pribehol k nemu, pozrel sa mu do očí a povedal: „Ahoj deduško, som rád že ťa zase vidím. Môžem ti pomôcť a odniesť tvoju tašku do izby?“
5. Raz si Janko požičal od kamaráta hračku a potom ju nechal na daždi.
6. Keď sa Jankovi nedarí zložiť skladačka, hovorí: „Ja som ale blbec!“

Potom na 4 výkresy formátu A3 napíšeme po jednu z nasledujúcich viet, ktoré pripneme na tabuľu.

Ako prejavujem úctu k druhým ľuďom?

Ako prejavujem úctu k sebe?

Ako prejavujem úctu k životnému prostrediu?

Ako prejavujem úctu k veciam?

Úlohou detí je hovoriť a zapisovať na jednotlivé výkresy, ako možno prejaviť úctu, ako dať najavo zručnosť, ohľaduplnosť. Zapísané výkresy deti prilepia na veľký plagátový papier a pri akomkoľvek prejave úcty si na plagát nalepia dohodnutú značku napríklad smajlíka.

Aplikačné úlohy:

1. *Vymysli nový pozdrav, keď niekto známy príde do triedy tak, aby si rešpektoval jeho osobnosť.*
2. *Nakresli bez pomoci rúk ľubovoľný obrázok.*
3. *Napíš 10 slov, ktorými môžeš niekomu ublížiť.*
4. *Zahraj scénu v ktorej bude úctivé a neúctivé správanie.*

Prezentácia:

Pretože spätná väzba podporuje sebaúctu, zaradíme ju do prezentácie.

Po dokončení úloh jednotlivci, ale aj skupiny predvedú spracované aplikačné úlohy pred celou triedou. Ostatné deti si všímajú čo urobil kto dobre, a čo mohli urobiť inak. Každému kto od prezentuje svoju úlohu ostatné deti vyslovia slovo uznania. Môžu použiť aj gesto.

Spätná väzba - reflexia:

Pri spätnej väzbe sedíme v komunitnom kruhu a rozprávame sa cez otázky:

- Čo sme sa dnes naučili?
- Čo sa mi páčilo?
- Kto bol k dnes niekomu úctivý?

ZÁVER

V súčasnosti s humanizáciou našej spoločnosti viac ako kedykoľvek predtým rastú nároky na vzdelávaciu, ale aj na výchovnú prácu školy. Preto by mali všetky školské subjekty zaujať systémový prístup k výchove detí a cvičiť ich v kľúčových kompetenciách pre riešenie konkrétnych životných situácií.

Vychovávateľa dennodenne riešia otázku, ako čo najlepšie pripraviť deti na život a prácu v našej spoločnosti, ako meniť edukačnú prax, ktorá vychádza zo spoločenských zmien a zo zmien na trhu práce. Veľa sa o tomto probléme píše a hovorí, no napriek tomu je nedostatok metodických príručiek s konkrétnym poučením, ako to realizovať v podmienkach školského klubu detí.

Táto práca by mohla prispieť k riešeniu tohto problému, pretože ponúka inšpiráciu ako uplatniť tvorivosť, svoju jedinečnosť a využiť pedagogickú skúsenosť pri práci s deťmi zavedením inováčného edukačného programu ITV do edukačnej praxe.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. Bagalová, L. a kol. 1995. ITV – metodické materiály a výber pracovných listov pre prvý ročník ZŠ. Bratislava: Faber, 1996. ISBN: 80-968103-7-1
2. <http://www.kidsweb.de/>
3. <http://www.minedu.sk/data/att/4107.pdf>
4. <http://www.navolnenoze.cz/prezentace/adela-moravcova/galerie/>
5. <http://office.microsoft.com/sk-sk/images/?CTT=6&ver=14&app=winword.exe>
6. <http://www.videoalbumy.azet.sk/dievcatko-so-zapalkami>
7. Kominarec, I., Šuťáková, V., Dargová, J. 1998. Základy pedagogiky. Vybrané pedagogické problémy. Prešov. 1998. ISBN: 80-88885-44-2
8. Kovaliková, S. 1996. Tematické integrované vyučovanie: Model. Bratislava: Faber, 1996. ISBN: 80-968103-7-1
9. Kovaliková, S., Olsenová, K. 1996. Integrované tematické vyučovanie – Model. Bratislava: Faber, 1996. ISBN: 80-967492-6-9
10. Štátny pedagogický ústav, Tvorba výchovných programov v školských zariadeniach (ukážka). Bratislava. 2009.
11. Štátny vzdelávací program pre 1. Stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 1 – primárne vzdelávanie
12. Zákon č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Pracovný list – Listnatý strom

Príloha 2 Pracovný list – Ihličnatý strom

Príloha 3 Pracovný list – Rozdiely

Príloha 4 Pracovný list – List Ježiškovi 1

Príloha 5 Pracovný list – List Ježiškovi 2

Príloha 6 Listová obálka 1

Príloha 7 Listová obálka 2

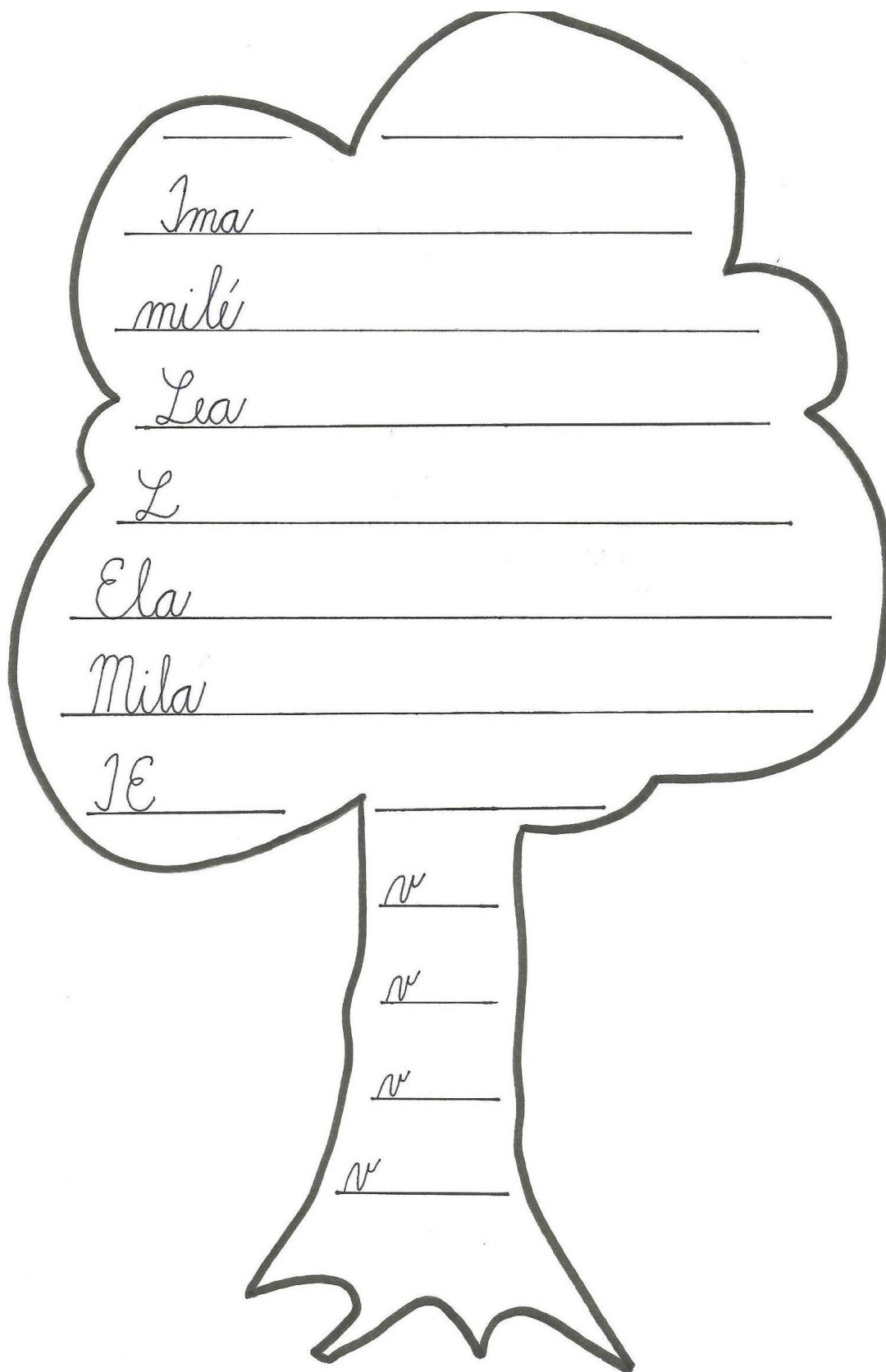
Príloha 8 Rozprávka Najkrajšie dieťa

Príloha 9 Obr. Domácich zvierat

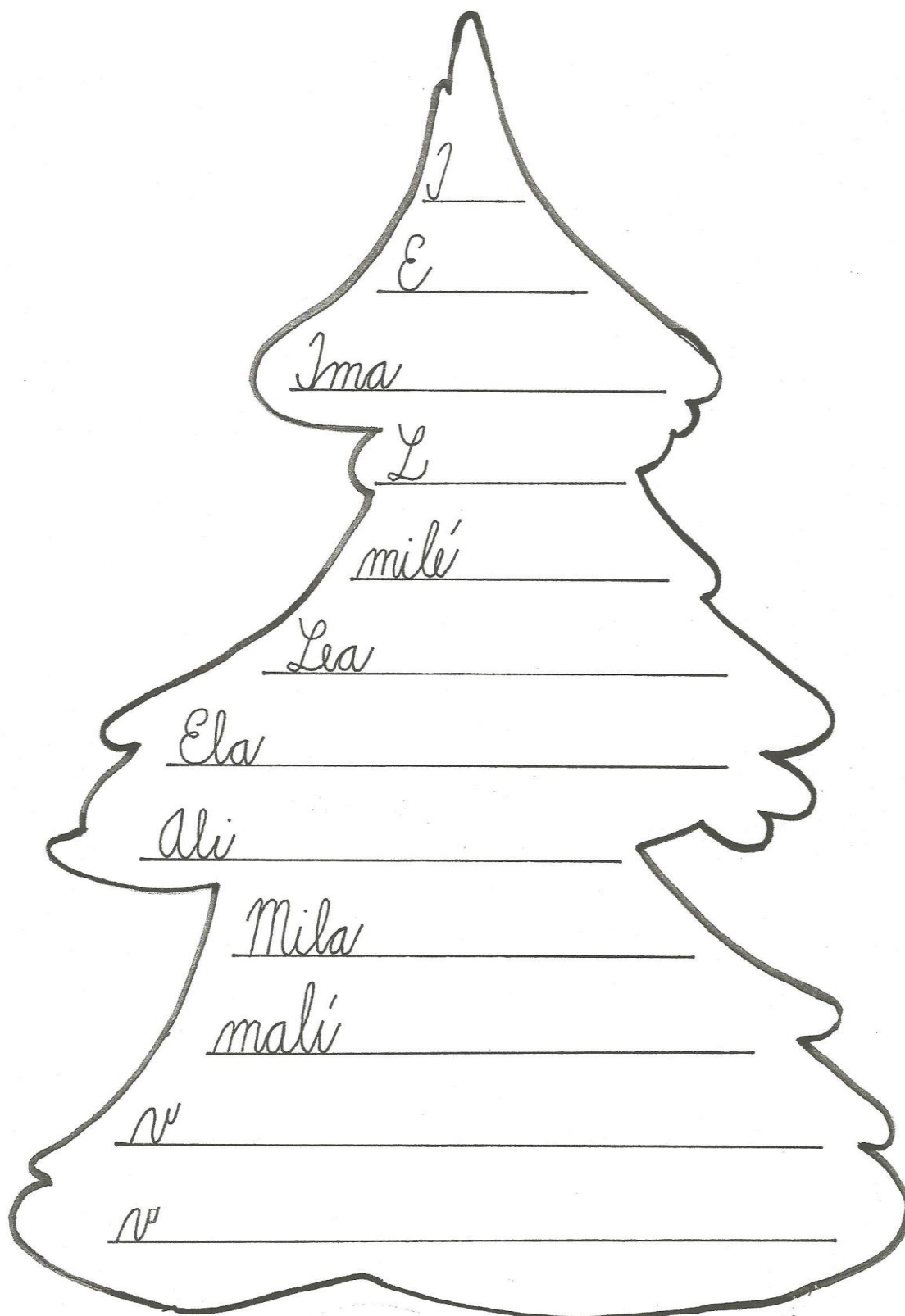
Príloha 10 Pracovný list – Hádanky

Príloha 11 Pracovný list – Hradné strašidielka

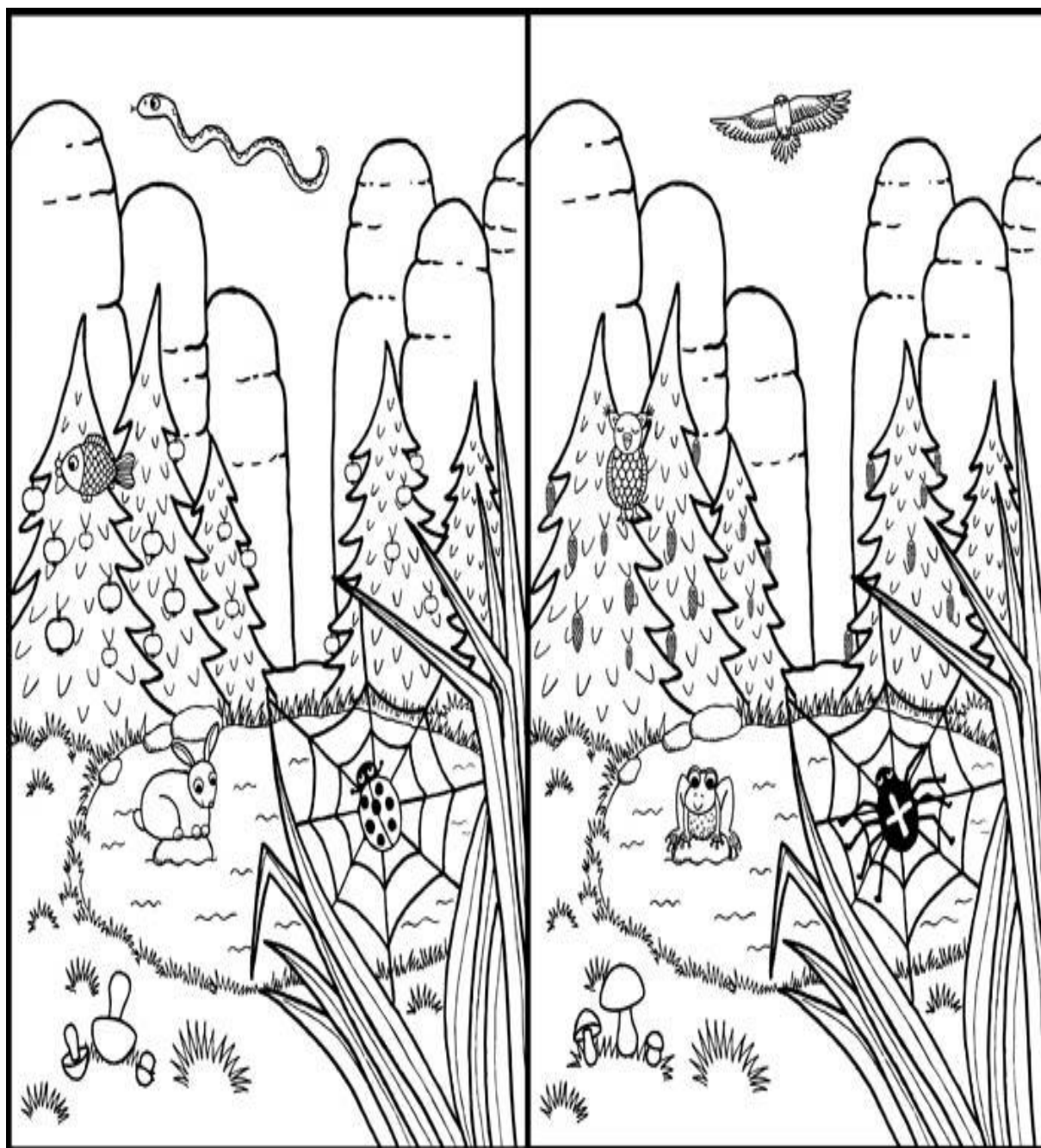
Príloha 1 PL - Listnatý strom

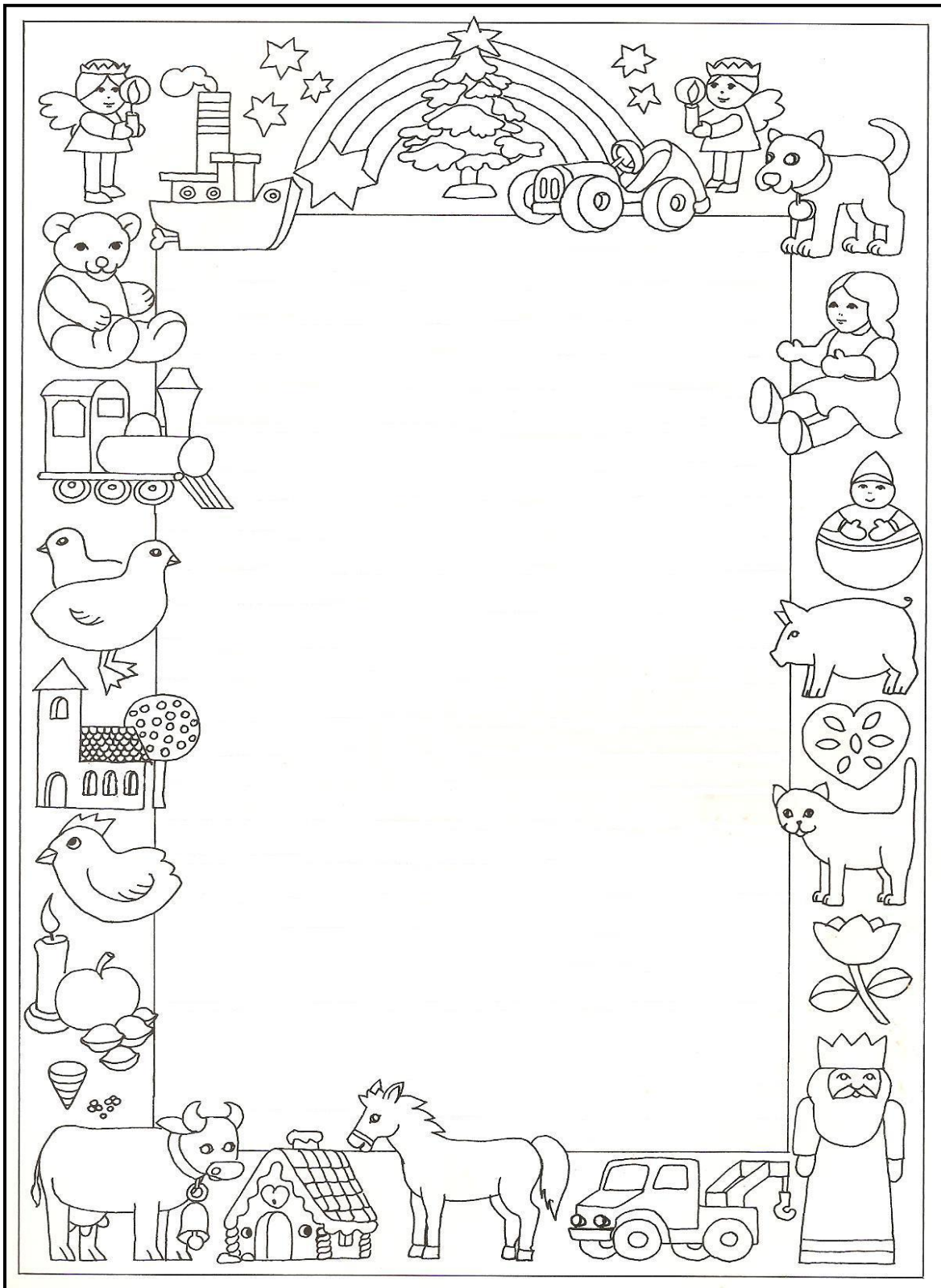
Príloha 2 PL – Ihličnatý strom

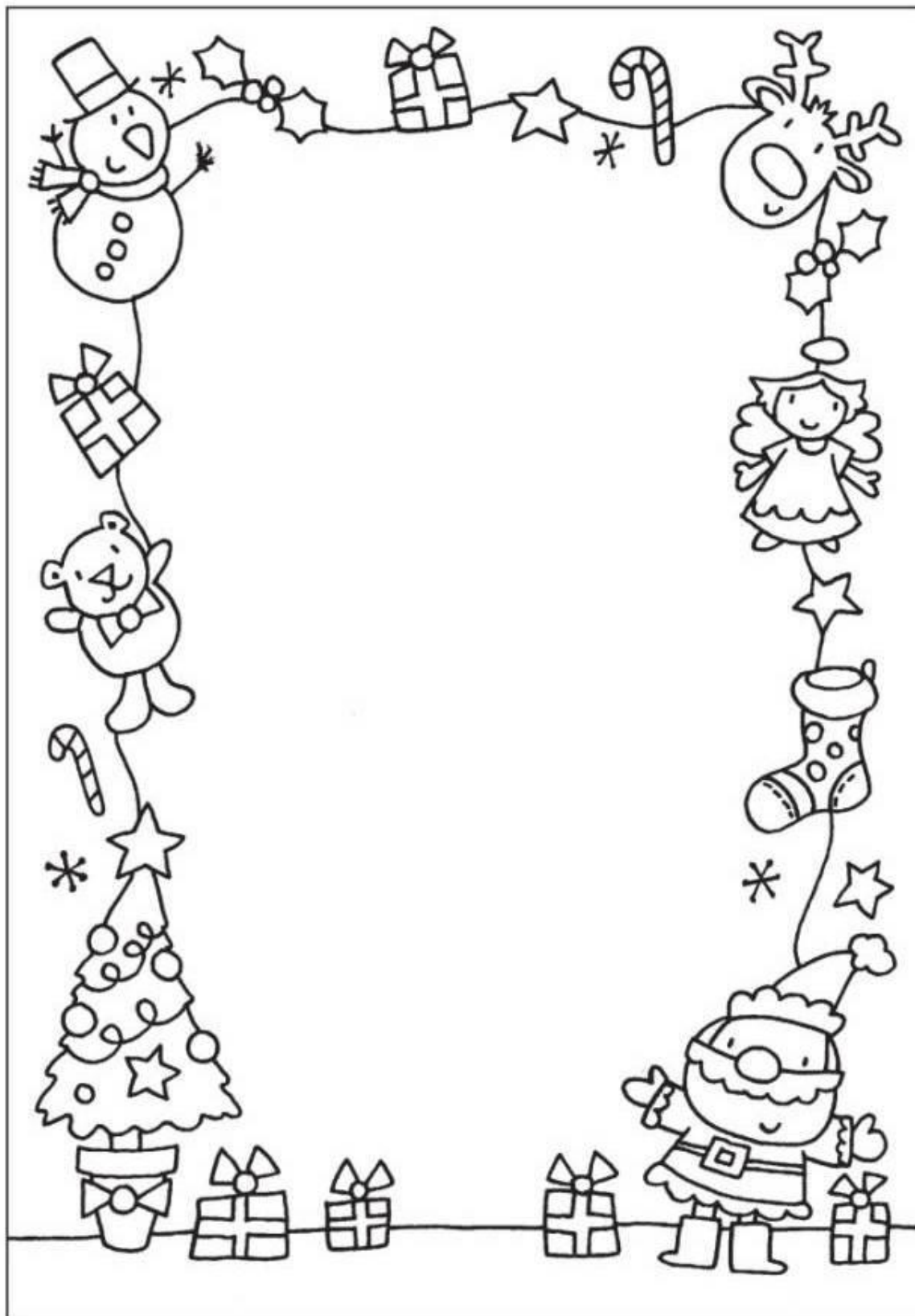

Príloha 3 PL – Rozdiely

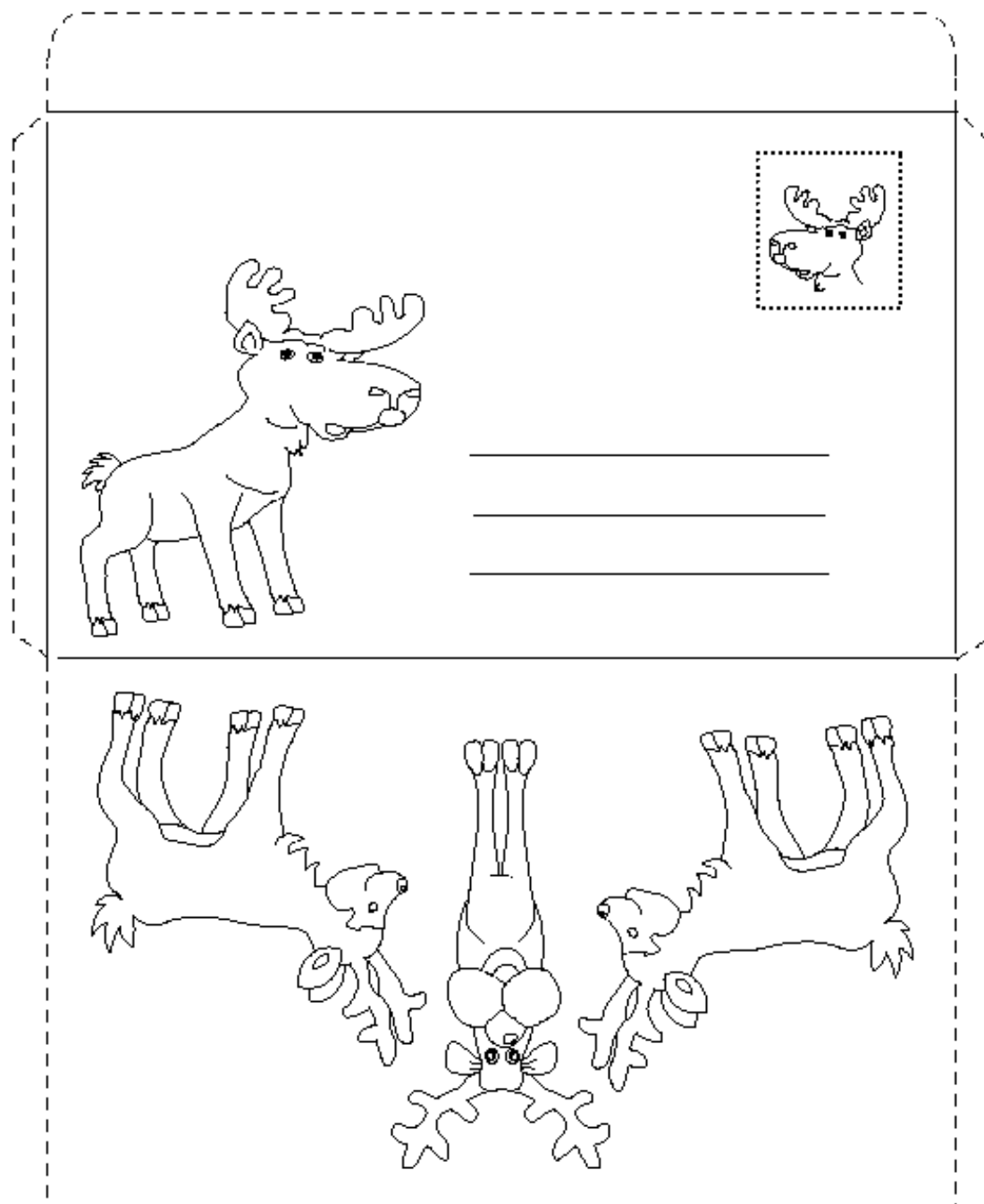

Príloha 4 PL – List Ježiškovi 1

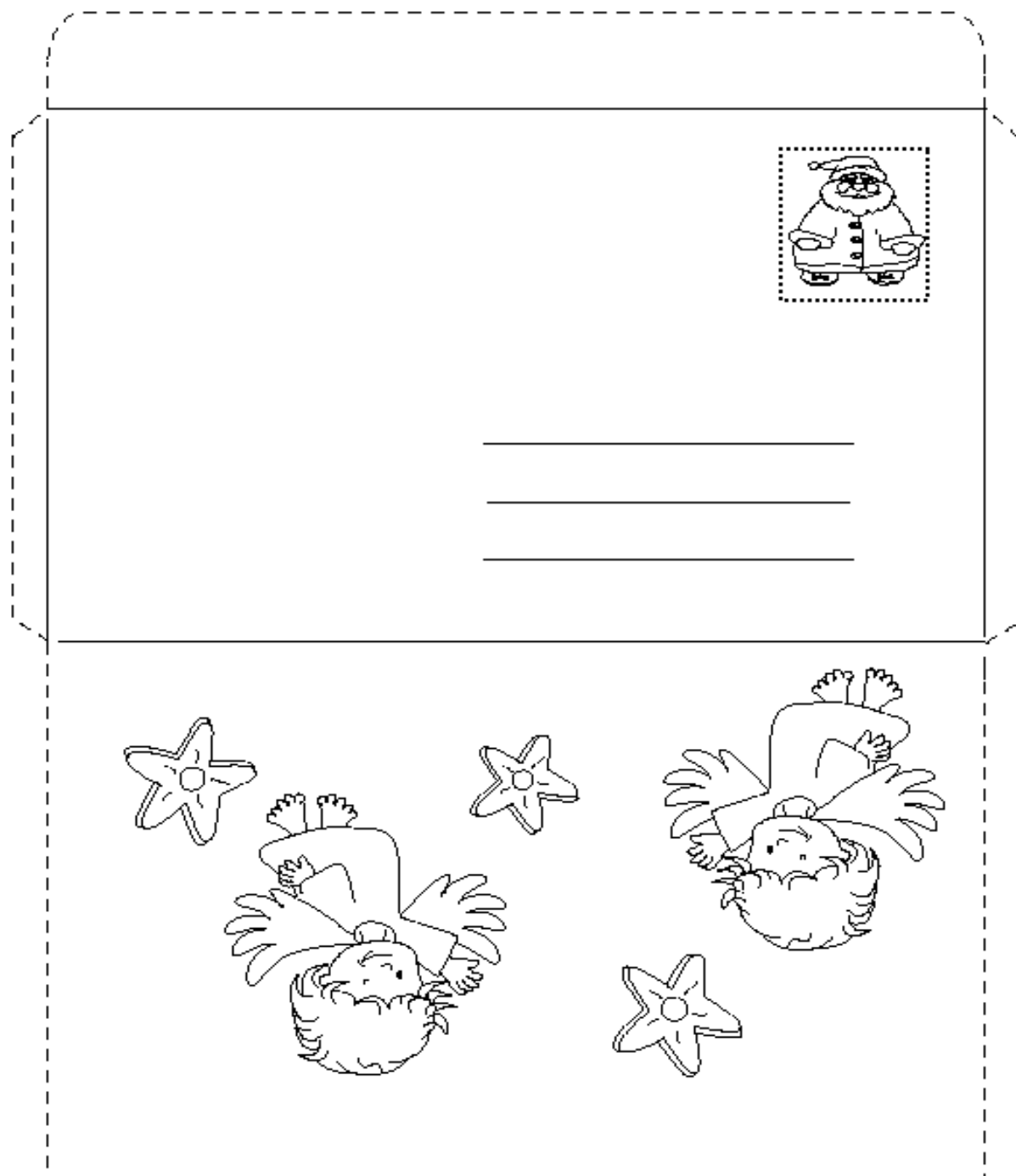

Príloha 6 listová obálka 1

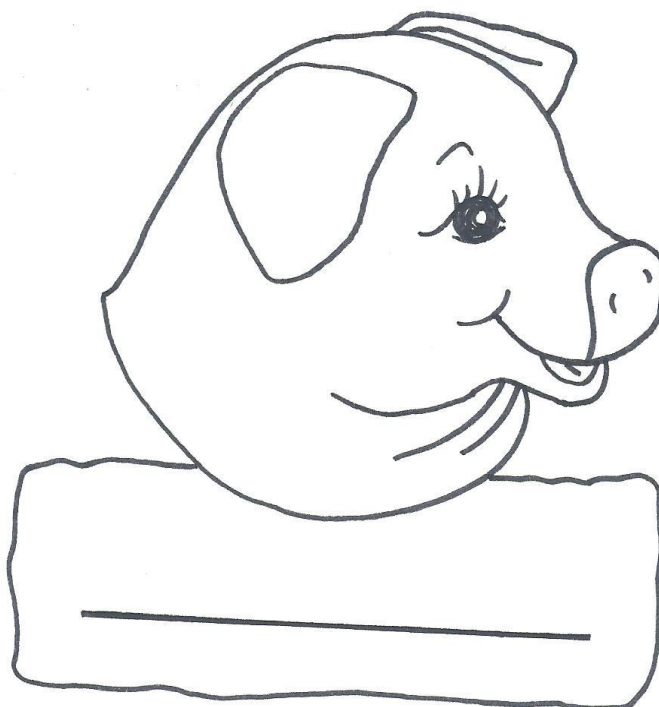
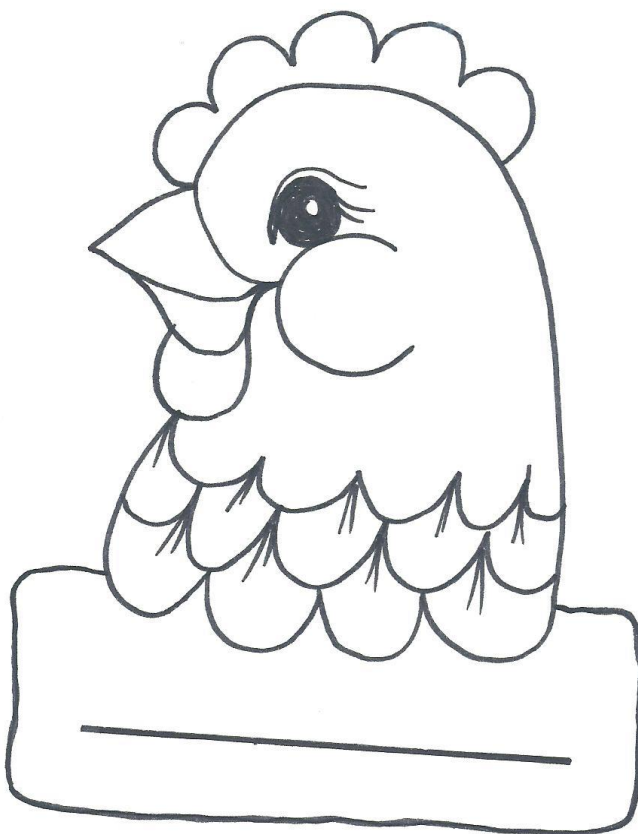
Príloha 7 Listová obálka 2

Príloha 8 Rozprávka Najkrajšie dieťa

Jedného dňa zavčas rána, vyšla sliepka, dobrá mama. Na celý dvor kričí hned', aby správu počul svet. Už je to tu, moji milí, kuriatka sa narodili! Krásne, malé ako kvietky, zobáčiky majú všetky. Mama mačka počúva, svoje mladé zratúva. Vraj najkrajšie, to je bieda, uveriť sa tomu nedá. Ved' sú ako púpavy, keď si ľahnú do trávy. Zato moje mačičky krásne majú nožičky. Malé ušká, krásny chvost, prítulné sú všetky dost'. Nemáš pravdu, mačka milá deti si si prikráslila. Moje malé prasiatko, to je pekné dieťaťko. Drobné nôžky, krásne telo, dnes chvostíkom zavrteľo. Nežne volá, mama kvik, neodolá tomu nik. Mama krava na to hned'. Tvoje dieťa, márna sláva, po blate sa stále váľa. Zato moje teliatko, vždy si držím nakrátko. Čistučké je, voňavé, chodí iba po tráve. Umývam ho, čistím stále, najkrajšie je moje malé. Ach priatelia, v tejto chvíli, všetci ste sa pomýlili. Všimnite si moje žriebä, v stajni práve sladko drieme. Štíhle nohy, krásny hlas, očarí hned' mňa i vás. Driečne telo, krásna hlava, najkrajšie je, márna sláva. Mama kačka sa len díva a hlavičkou stále kýva. Nad slnko je všetkým jasné, moje deti, tie sú krásne. S'ľa slniečka maličké, gúľajú sa v trávičke. Šikovné sú, všetko vedia, nič škaredé nepovedia. Výchovu len dobrú majú, pekné sa mi všetky zdajú. A pes na to mocným hlasom. Dost' už bolo hlúpych rečí, nebude sa nikto priečiť. Najkrajšie sú moje deti, radosť im vždy v očkách svieti. Malé, hravé ako nik, každé z nich je nezbedník. Zo života radosť majú, v kráse iste vyhrávajú. A čo na to myška malá? Z tých rečí ma bolí hlava, rodičom sa to však stáva. Myslia, že ich dieťa malé, najkrajšie je vždy a stále. Že krajšieho veru niet, presviedčajú o tom svet. Ja však viem a poviem vám: to ja najkrajšie deti mám!

Príloha 9 Obrázky domácich zvierat

Napredku vidlica, na prostriedku súdok

a na konci metla.

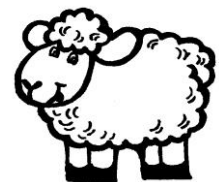
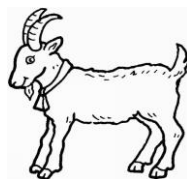
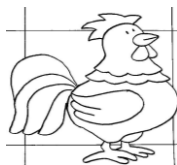
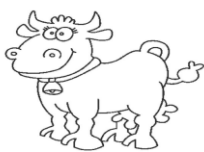
Pasie sa, chová sa, v lete pre žinčicu, v zime
pre baranicu.

Vo vode sa mačká, a stále sa jej čká, čká, čká....

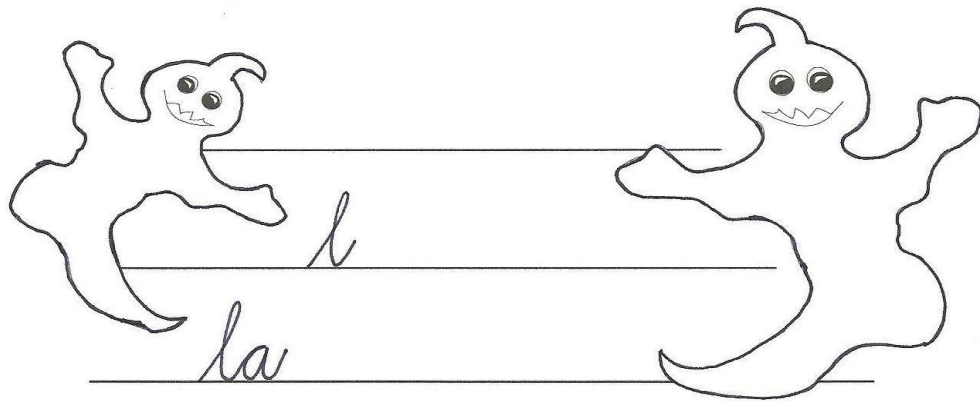
Nie je starec, a má bradu, nie je býk, a má rohy,
nie je krava, a má mlieko.

Vlasy nemá, hrebeň nosí. Ostrôžky má, chodí bosí.
Ostrôžky má, neštrngá si, miesto toho zaspieva si.

(vakra) (hútko) (zako) (kakač) (caov)

Príloha 11 PL – Hradné strašidielka

le

a

u

lo

o

